

Abonementna lista: —
 Celo leto . . . K 10.—
 Pol leta . . . „ 5.—
 Četiri leta . . . „ 250.—
 Mesečno . . . „ 1.—
Posamejne Avstrije: —
 Celo leto . . . „ 15.—
Posamezne številke
 — 10 vinarjev. —

STRAŽA

Inserati ali oznantig
 se računajo po 12 vinarjev
 od 6 redne pečetice; pri
 večkratnih oznantigih velja
 — popust —
 „Straža“ izhaja v pose-
 dejek in petek popoldne
 Rokopisi se ne vračajo

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Borovška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne

Trdnjava Dubno padla.

Nikolaj Nikolajevič odstavljen. — Car vrhovni poveljnik. — Nikolajevič podkralj na Kavkazu. — General Borojevič slika ugoden položaj ob Soči. — Nemška ofenziva v Argonih. — Pred velikimi dogodki na Balkanu. — Bolgarija in Turčija podpisali pogodbo.

Car vrhovni poveljnik.

Vsako do ve, da ruski car razume o tem, kako se naj na milijone broječi armadi poveljuje, bore malo. In vendar je postal te dni vrhovni poveljnik ruske armade na suhem in na morju. Svojega dosedanjega vojskovodjo pa, ki je res tudi nekaj razumel o tej obrti, je poslal v Kavkaz. Dal mu je naslov kavkaškega podkralja in ob enem vrhovno poveljstvo čez one ruske čete, ki se bojujejo v Kavkazu proti Turkom. Nikolaj Nikolajevič, prej v Rusiji vsemogočni vojskovodja, se je rad ali nerad uklonil in šel. Kam je šel, ali res v Kavkaz, ali v kak kot, kjer bo kovaril intrige proti novim vojskovodjem, o tem bomo kmalu slišali.

Od maja naprej je doživel Nikolaj Nikolajevič poraz za porazom. Za to je moral sedaj iti. Car mu je odhod olajšal, da je imenoma sam prevzel vodstvo armade in mu ni sledil kateri izmed dosedaj mu pe-rejenih generalov. Imenoma. Toda v istini mu je pa vendar naslednik jeden izmed njegovih dosedanjih generalov. Kako se naslednik imenuje, še javnosti ni sporočeno.

Ta sprememba v vrhovnem vodstvu ruske armade je najboljši dokaz, kako neresnična so bila četverošporazumova poročila, ki so hotela Evropo prepričati, da se ruska armada sama rada in z ozirom na novi vojni načrt umika, da pripravlja našim četam past, da je njena moč nezlomljena itd. Vse to je bila le prazna tolažba, ki se je vlivala v srca nepoučenega ljudstva, da se ga ne loti brezupje. Vojskovodje se ne odpuščajo, kadar so zmagoviti in pripravljajo načrte za nove zmage, ampak kadar so poraženi.

Slabo znamenje za svetovni položaj pa je, da je sam car prevzel vrhovno poveljništvo čez rusko armado. To pomeni, da je vsaj trenutno v Rusiji res na površju ona struja, ki hoče vojsko nadaljevati do izkrcavljenja, ki ne čuje ničesar vedeti o miru. Car kot vrhovni poveljnik ne pomeni miru, ampak vojsko. Ugodnih mirovnih pogojev Rusija v sedanjem trenutku ne more pričakovati. Da bi se pod neugodnimi pogoji mogel sklepati mir, za to pa car gotovo ni sprejel nove časti. Torej bo trajala vojska naprej. Kako dolgo, o tem pa Rusija ni edino odločilna.

V Rusiji gotovo računajo s tem, da bo sedaj vse dobro šlo, ko je Nikolaj Nikolajevič poslan v Kavkaz in je car stopil na njegovo mesto. Toda računati so lahko dvojni: pravilni in krivi. Car in z njim vojna stranka lahko gojijo željo, da bodo vojsko nadaljevali do skrajnosti, toda drugo vprašanje je, ki v ruskem računu ni upoštevano, ali bi bodo tudi mogli. Da bi bil dosedanjih ruskih porazov kriv le Nikolaj Nikolajevič, menda tudi v Rusiji nihče ne verjame.

Rusija je izmed vseh vojskujočih se držav prva, ki je morala spremeniti vrhovnega armadnega poveljnika. In sicer po preteku enega celega leta. To govori več kot knjige. Na ruske zaveznike in prijatelje bo ta sprememba naredila slab, razduševalen utis. In tudi v Rusiji bodo trezni ljudje začeli vprašati, ali ne stoji slabo, ker mora naenkrat sam car na čelo armade. Za četverošporazum pomeni odhod Nikolaj Nikolajeviča nov poraz, mi ga smemo vknjižiti kot dobiček.

Carjev oklic na armado.

Car Nikolaj je izdal dne 5. septembra na armado sledeče armadno povelje: Danes sem prevzel vodstvo nad celo rusko oboroženo silo na morju in na suhem, katera se bori na bojišču. S trdno vero na milost božjo in neomajno zaupanje na končno zmago bomo svojo sveto dolžnost za brambo domovine izpolnili do skrajnosti, da se ruski deželi ne odvzame njene časti.

Nikolaj Nikolajevič podkralj na Kavkazu.

Car Nikolaj je poslal velikemu knezu generalu simu Nikolaju Nikolajeviču sledeče lastnoročno pisano pismo:

Ob začetku vojske so me višji oziri zadržali, da bi sledil čutilom svojega srca in bi se bil postavil na čelo armade. Radi tega sem Vam zaupal vrhovno poveljstvo nad vsemi ruskimi bojnimi silami na suhem in na morju. Pred očmi cele Rusije je Vaša visokost tekotom vojske pokazala neomajno hrabrost, ki je izzvala globoko zaupanje in udane želje vseh ruskih ljudi. To zaupanje in želje je spremljalo Vaše ime v vseh neizogibnih menjajočih se slučajih bojne sreče. Ugled službe za domovino, katero mi je Bog naložil, mi nalaga dolžnost, ker je sovražnik udrl v notranjost naše države, da prevzamem vrhovno poveljstvo čet na bojišču in da s svojo armado delim vse težave sedanje vojske ter ob enem obvarujem lastno deželo pred sovražnimi udarci. Pota božje previdnosti, so neznan, a moja dolžnost in moja želja me utrjuje v tem sklepu, kateri ima svojo globoko podlago v čuvanju državnih koristi. Vedno hujši sovražni upadi v našo deželo na zahodni fronti, zahtevajo skupno delovanje in najbolj intenzivno osredotočenje vseh vojaških in civilnih oblasti, kakor tudi enotnost vrhovnega poveljstva s splošnim sodelovanjem vseh vrst vladne uprave, kar pa odvrta našo pozornost od južne fronte (na Kavkazu). Pri takem položaju naših zadev se mi je zdelo potrebna Vaša pomoč in Vaši nasveti na naši južni fronti. Radi tega Vas imenujem za podkralja na Kavkazu in za vrhovnega poveljnika hrabre kavkaške armade. Ob tej priliki izrekam Vaši visokosti svojo iskreno hvaležnost, kakor tudi hvaležnost domovine za Vaše trude, ki ste jih prestali v vojski.

Kavkaški podkralj odstavljen.

Car je poslal grofu Voroncov-Daškov, dosedanjemu podkralju na Kavkazu, odlok, v katerem priznava napore in prizadevanja, katere je imel grof pri deželni upravi. Ob enem tudi omenja car v svojem odloku, da se je dosedanj podkralj zelo trudil, da je utrdil stare tradicije slavni ruskih kavkaških čet. Car izjavlja, da ugodni njegovi prošnji po odstopu, da bi se tako mogel posvetiti delovanju, ki bi bolj odgovarjalo njegovemu zdravstvenemu stanju in ga s tem odveže službe kavkaškega podkralja ter ga pritegne v svojo osebno službo.

Nikolaj Nikolajevič svojim četam.

Veliki knez in dosedanj ruski vrhovni poveljnik Nikolaj Nikolajevič je izdal sledeče dnevno povelje na svoje čete: Hrabra armada in mornarica! Danes se je sam vzvišeni in najvišji gospodar, Njegovo Veličanstvo cesar, postavil na čelo naše armade in mornarice. Klanjam se pred Vašim junaštvom, ki ste ga dokazovali že delj kakor eno leto. Izrekam Vam svojo prisrčno, toplo in odkritosrčno priznanje. Trdno upam, da boste — ker Vam sedaj poveljuje car sam, kateremu ste prisegli — izvršili take nove junaške čine, o kojih se še ni nikdar slišalo. Upam, da bo podelil Bog od danes naprej svojem izvoljen-cu svojo vsegamogočno, zmago prinašajočo pomoč.

Car Francozom.

Car Nikolaj je dne 6. sept. brzojavil predsedniku Poincareju:

Danes, ko se postavljam na čelo svoje hrabre armade, mi je posebno na srcu, da Vam izrazim svoje najodkritosrčnejše želje, ki jih gojim za veličino Francoske in zmago njene zmagoslavne armade.

Predsednik Poincare je odgovoril:

Vem, da hoče Vaše Veličanstvo s tem, da prevzame poveljstvo čez Vašo junaško armado, zaveznim narodom vsiljeno vojsko nadaljevati do končne zmage. Pošiljam Vašemu Veličanstvu v imenu Francoske najiskrenejše želje.

In sedaj veliki knez.

Ko je naša armada predrila rusko fronto ob Dunajecu in prodrila do Lvova, moral je iti vojni minister Suhomlinov, ki je veljal kot organizatorični in administrativni ženi. Ko so naše čete prodrle do Buga, napočil je Nikolaj Nikolajevič načelnika generalnega štaba Januškieviča, katerega je poprej sam slavil kot strategičen in taktičen fenomen. Sedaj ko so naše čete vdrlle na rusko zemljo, ko so ogroženi Petrograd, Kijev, Odesa, ko se je vsled tega polastila cele Rusije velikanska bojazen, sedaj je usoda zadela generalisima Nikolaja Nikolajeviča samega. Sedaj se hoče car sam bojevati proti Conrad-Hötendorfu, Puhalu, Pflanzer-Baltinu, Arzu in drugim izkušenim vojskovodjem.

Preobrat v vojnem položaju.

Četverošporazumna glasila so mnenja, da je Rusija premagala municijsko krizo in da je pripravljena za novo ofenzivo, ker je car prevzel vrhovno armadno poveljstvo in odpotoval na fronto.

Kaj pišejo dunajski listi.

„Reichsposta“ piše o padcu Nikolaja Nikolajeviča. Morali so nastopiti siloviti razlogi, da so odstavili ruskega generalisima od armadnega poveljstva. Samo porazi ruske armade ne morejo biti vzrok, kajti iz čisto vojaškega stališča govorjeno, potrebuje armada ravno v takih krizah roke močnega in izkušenega voditelja. Samo moralno razpoloženje, ki je nastalo vsled teh porazov, ki so Rusijo izerpali in oslabil, izzvali nezaupanje in nezadovoljnost, je dovedlo do obupa, v katerem se posameznikom pripisujejo vzroki katastrofe, one katastrofe, ki je posledica vseh razmer celotne države.

„Neue Frei Presse“ piše: Glava ruske vojne stranke, stranke za vojsko na vsak način, je odsekana. To je najvažnejša posledica, ko je padel veliki knez, in bo v vseh ententnih državah povzročila črni strah. Ta sprememba tudi ne izključuje, da nam je iz Rusije pričakovati presenečenj.

Pred velikimi dogodki na Balkanu.

Negotovost položaja na Balkanu.

„Frankfurter Zeitung“, o kateri je znano, da ima najboljšo zvezo z dunajskim nemškim poslanikom Tschirskyjem, javlja očitno inspirirano:

Poročila iz balkanskih glavnih mest o tamkaj vladajočem razpoloženju in o odločitvah, ki se pripravljajo, tudi sedaj še ne dovoljujejo nedvomne, sigurne sodbe o tem, kako se bodo stvari v najbližji bodočnosti še razvile. Sigurno je le eno, da doba kulisanja iz gotovih vzrokov ne more več dolgo trajati.

Bolgarija grozi Srbiji.

Sofijski uradni list „Narodna Prava“ je dne 7. t. m. priobčil na uvodnem mestu izjavo o položaju, ki vzbuja v vseh političnih krogih največjo pozornost. Dotična izjava se glasi: Ako ni več mogoče doseči sporazumljenja mirnim potom, se smatra država, ki hoče doseči svojo narodno samoodločbo, za primorano, da nastopi z oboroženo silo. Bolgarski javnosti postaja vedno bolj jasno, da naše nekdanje zaveznice ne bodo za nobeno ceno na svetu nehale tako dolgo tlačiti nesrečne Makedonije, dokler ne bode prišla bolgarska moč do besede. Bolgarski vladi ne preostaja sedaj, ko je uporabila vsa svoja sredstva, da bi prišla do sporazuma — še celo četverosporazum je posredoval — nič drugega, nego da si išče sigurnih in krepkeje učinkujočih sredstev, da udelevi svoja narodna stremjenja in svoje smotre, za katere je na tisoče žrtvovala. Uradni list „Echo di Bulgaria“ pa piše: Bolgarski poslanik v Nišu je izročil Srbiji noto, v kateri zahteva, da srbsko časopisje ustavi svojo nedostojno pisavo in napade na osebo bolgarskega kralja.

Edinost v Bolgariji.

Pot do Bolgarije in Turčije.

„Frankfurter Zeitung“ poroča: Srbija in Rumunija zbirata znatne čete ob cesti, po kateri bi morali iti Nemci, da bi prinesli Turkom pomoč, 150.000 rumunskih vojakov je baje zbranih v Turn-Severinu.

Rumunija zapira meje.

„Times“ javljajo iz Bukarešte: Od četrtega, dne 2. septembra, naprej je izvoz žita iz Rumunije zopet prepovedan. Da prepreči grozečo gospodarsko krizo, je rumunska vlada sklenila izplačati kmetom 60 odstotkov vrednosti njihovega žita kot predujem.

Preobrat v Grčiji.

Grški list „Akropolis“ piše:

Interesi Grčije nasprotujejo ruškim interesom, ker Rusija ne bo okupirala samo balkanskega ozemlja in morskih ožin, ampak segla tudi po otokih v Egejskem morju in v Malo Azijo. Iz tega vzroka je začela tudi Anglija segati po naši zemlji, ker ne mara obstoja kake druge velike pomorske države. Anglija je iz tega vzroka definitivno zasedla Cipern, hoče zasedeti Sudabai, je okupirala Lemnos in Mytilene ter je tako grško nevtralizirano močno kršila in je s tem napravila iz Grčije drugi Luxemburg. Venizelos je Angliji prisilila, da je dal koncesije Bolgarom. Grčija se ima od 1821 sem mnogo zahvaliti Franciji. Ali pa

se naj radi tega Grčija spusti v boj, da bi tako pomagala Italiji, da se ta trdno vsede v Albaniji, v Dodekanezu in mogoče celo na Epiru in Krfu? Grčija na noben način ne sme sklepati zveze zoper Avstrijo in Nemčijo, ki sta prava zmagovalca v evropski vojski. Grčija mora celo, če je le mogoče, pravočasno stopiti na njuno stran. Večji je interes Grčije na tem, če se Turčija ohrani, kakor da bi se sultanove pravice prenesle na Rusijo in Italijo. Zveza zoper Avstrijo in Nemčijo bi bila za Grčijo samoumor.

Glede Soluna ima Grčija že forme in avstrijske izjave, da Avstrija ne bo več težila za posestjo tega mesta. Če bi pa Avstrija tudi težila za Solunom, vendar je Grkom ljubše avstrijsko gospodstvo na Balkanu kakor rusko. Rusko nadvladje bi si rado ustvarilo na Balkanu podložne države. Avstrijske težnje pa stremijo pred vsem za tem, da se ohrani na Balkanu status quo. Če bi tudi Avstrija težila proti Arhiplu, bi menda pod žezlom avstrijskega cesarja noben narod ne izgubil svojega jezika in svoje vere. Kdor pozna zgodovino in tendence Avstro-Ogrske, lahko spozna, da se Avstrije iz sedanje sestave ne more na mah spremeniti v velikansko orientalno državo. Balkanska zveza z Rumunijo v osredju, o kateri je sanjal Venizelos, je nekaj nemogočega. Orientalna konfederacija z Avstro-Ogrsko kot svojim središčem in s priklopitvijo vseh balkanskih držav bi bilo še poprej izvedljivo.

Grčija bo zasedla južno Albanijo.

Italijanskemu listu „Idea Nazionale“ se poroča iz Aten: Grški ministrski predsednik Venizelos je predložil grški zbornici dne 31. avgusta zakonski načrt, ki se glasi, da bi naj opustila Grčija svoje dosedanje južno-albanske konzulate v Argyrocastru, v Elbasanu in v Santi Qnaranti, ker že dolj časa ne poslujejo in so tedaj odveč. List opozarja italijansko vlado, češ, ta korak grške vlade uradno izpričuje, da Grčija ne priznava omenjenih krajev za albansko — ampak za grško posest.

Grška išče novih orientacij.

Graški „Tagespost“ piše poročevalec iz Soluna:

Utis, ki ga napravljajo zadnje dni Balkan, je ta, kakor bi se hotele na Balkanu v bližnjih 14 dneh dogoditi stvari, katere bi sedanji položaj popolnoma zjasnile. Časopisje četverosporazuma, ki je trdilo, da je Grčija sedaj, ko stoji pod vodstvom Venizelosa, se prilagodila idejam četverosporazuma, se je zelo zmotilo. Grčija ima sedaj čisto druge naloge, kakor pa delovati na to, da bi Carigrad prišel pod oblast kake četverosporazumne države. Sedaj se gre za južno Albanijo, in sicer za deželo južno od Drača do Valone. Srbija ima kljub svojim gospodarskim zadačam, posebno pa radi težnje, dospeti do Adrije, ravno tako malo pravice do tega ozemlja, kakor Italija. V poštev pridejo glede tega ozemlja edino čisto grški interesi in grška vlada ne sme zamuditi ne trenutka, da poseže vmes. Albanijo so velevlasti prepustile svoji lastni usodi. Da bi se razmere zboljšale, niti ni misliti. Grčija bo tam svoje naloge izvršila in se bo pri tem opirala na velik del prebivalstva, ki je grške narodnosti in vere. Zgodovinsko dokazano je, da v tem ozemlju že od nekdaj prebivajo Grki. Skoro gotovo Grčija tam ne bo zadela v velike težave, ako si bo hotela pridobiti trdna tla. Velika Srbija pa Grčiji nikakor ne bi prijala, posebno pa ne, ako bi se srbska država razprostirala od Donave do Adrije. Srbija pa še goji vedno želje, da bi svoje ozemlje razširila v smeri proti Egejskemu morju. Nikakor pa tudi Grčiji ne more prijeti, ako se hoče Italija na tem ozemlju za trdno usidrati. Grška armada mora biti pripravljena, da uspešno udelevi grške narodne zahteve. Razširila se je vest, da je Grčija izjavila napram Srbiji, da nima nič proti temu, ako Srbija odstopi del svojega ozemlja Bolgariji, ako se pas obmejnega ozemlja Gevgeli-Doiran odstopi Grčiji. A pozabiti se ne sme, da Grki zahtevajo za se tudi ozemlje okrog Bitolja.

Važna razkritja v Atenah.

V Atenah so prišli na sled sleparstvu, ki vzbuja veliko pozornost. Dva uradnika-telegrafista sta skozi več mesecev poneverjala, potvarjala in zamenjavala brzojavke nemškega konzulata in grškega kralja Konstantina. Dotična uradnika sta bila podkupljena od dveh francoskih dopisnikov in sta dobivala vsak mesec po 1500 frankov nagrade. Kakor se sliši, sta dotična uradnika odpošiljala nemške brzojavke v Rusijo. Grška vlada je zaprla oba francoska dopisnika.

Četverosporazum ne bo več nadlegoval Balkancev z notami.

Londonski list „Times“ piše: Četverosporazum je končno veljavno sklenil, da ne pošlje več nobene nove note v Bukarešto, Atene in v Niš.

Kako bo Turčija branila Cataldco.

Iz Aten se poroča: Turške oblasti delajo sedaj s pomočjo nemških častnikov potrebne predpriprave, kako spraviti pod vodo izza balkanske vojske znano obrambno črto Cataldco. Vse reke in potoke, katere tečejo proti Črnemu morju, nameravajo zaježiti in na ta način poplaviti vso okolico Cataldco. Te odredbe bo izvršila Turčija z namenom, da onemogoči vsako sovražno obstreljevanje utrdb ob Cataldco.

Kdaj udari Švedska?

Švedski politik in državni poslanec prof. Kjel len piše v veleuglednem švedskem listu sledeče: Eno je gotovo: Če pride do vstaje na Finskem, je napočila ura za Švedsko, da udari. Švedska ne išče vzroka, marveč vzrok išče Švedsko. Samostojnost Finske (prebivalstvo ruske pokrajine Finske je švedske narodnosti) je prvi pogoj za popolno varnost Švedske v bodočnosti. Ko bo treba rešiti vprašanje Finske, mora biti Švedska pripravljena, da udari.

Kakšen mir si želi Anglija.

Angleški list „Times“ piše: Oseba, ki je v ožjem stiku z nemškim poslaništvom v Združenih državah Severne Amerike, je izpovedala, da je bil spor, ki je nastal med Nemčijo in Združenimi državami vsled potopitve ameriških parnikov po nemških podmorskih čolnih, poravnani na željo nemškega cesarja, ker nemški cesar želi, da bi nastopil Wilson (predsednik Združenih držav Severne Amerike) kot mirovni posredovalec in sicer v času, dokler so še nemške armade zmagovite.

Nemški poslanik v Združenih državah, grof Bernstorff, je namreč pred kratkim brzojavil nemškemu cesarju sledeče: „Po mojem mnenju je mogoče doseči mir le tedaj, če zastavi Wilson svoj upliv.“ — Nemški cesar je smatral nato za potrebno, da se odstrani poprej vsa nesporezumljenja med Nemčijo in Ameriko, predno naprosi Wilsona za posredovanje. Če bi nastopil Wilson kot mirovni posredovalec, bi Nemčija sprejela to ponudbo in bi stavila sledeče pogoje:

Ustanovi se samostojna kraljevina Poljska, ki bi naj bila vmesna država med Nemčijo in Rusijo. Rusija bi morala odstopiti večji del Kurlandije, Finska mora postati samostojna in Srbija bi se morala razdeliti med Bolgarijo in Avstrijo in le majhen del bi naj pripadal h Grčiji. Kot nadomestilo za zasedeno belgijsko ozemlje zahteva Nemčija, da ji Belgija odstopi afriško belgijsko naselbino Kongo. Kot nadomestilo za zasedeno severno francosko ozemlje zahteva Nemčija, da ji Francija odstopi vse svoje afriške kolonije, nadalje da vrne Anglija Nemčiji vse afriške kolonije, katere ji je odvzela. Nadalje zahteva še Nemčija, da se ji zajamči prostost na morju in da se potom mednarodne pravne pogodbe zagigura varnost zasebnega imetja na morju in končno, da se priznajo židom pravice v vseh deželah. Nemčija je zdaj pripravljena skleniti časten mir in četverosporazum je odgovoren omikanemu svetu za vojsko, ki traja že od avgusta 1914 in ki se še bo nadaljevala.

Nemški Wolffov urad temu nakratko dostavlja, da so to le angleške domišljije.

Odlikovanje Slovenskih Štajercev.

Ljubljanski „Slovenec“ prinaša izvorno:

Dne 1. septembra je imel slovenskoštajerski domobranski pešpolk v V. lepo slavnost. Za hrabra dejanja v bitkah pri Czernelici ob Dnjestru je dobil polk štiri velike srebrne, 30 malih srebrnih, 70 bronastih in 30 pohval zbornega poveljstva. Te odlike so se razdelile ta dan moštvo ob navzočnosti poveljnika 22. dom. divizije, generala Schöna. Bil je časten dan za Slovenske Štajerce. Pa to so tudi zaslužili. Pred mestecem Czernelica so se Rusi bili močno utrdili. Začetkom avgusta je imela 22. divizija nalogo, vreči jih iz teh utrjenih postojank. 26. dom. pešpolk je stal tedaj od vasi Olejeva do Olhovieca, od koder je tvoril 3. graški dom. polk skrajno levo krilo 22. divizije. V noči od 8. na 9. avgusta je podvzel III. bataljon 26. dom. polka pod vodstvom prehrabrega stotnika Kisvarday napad na močno utrjeno gnezdo pred vasjo Kunisowce. Viharno so zadoneli v mrzlo deževno noč „hura“-klici Slovenskega Štajerja. Z bodali so se vrgli prehrabri napadalec čez ruske žične ovire in vdrli v zakope. Ves ruski odpor je bil zaman. Sinov Slov. Štajerja niso ustavile ne ovire ne ruski protinapadi, Rusi so se morali umakniti čez Kunisowce in dalje na levi breg Dnjestra, do koder jih je podrl 26. pešpolk. Ostala bataljona sta pa v družbi s 27. dom. polkom prepodila Ruse čez Czernelico za Dnjester: III. bataljon 26. pešpolka, ki se je tako

odlično toril, je zadal sovražniku težak udarec, sam pa ni imel skoro nikakih izgub. Poleg tega je pa odpril tudi pot 3. dom. polku, ki je po zmagi 20. dom. polka mogel lahko prodirati iz stajšij pri vaseh Rakovice in Semenovka. Tudi 15. pehotni diviziji, ki je bila na levem krilu armade Pfliazer, je bilo s tem olajšano prodiranje. Za ta svoja odlična dejanja je prejel polk 134 odlikovanj, ki so pripadla po največ III. bataljonu. — 26. dom. pešp. se je sploh v vsej vojni tako hrabro obnašal, da se ga ima za najboljšo krdečo 22. dom. divizije, kar je tudi v resnici. V bitkah pri Przemyslanyju (26. do 30. avgusta 1914); Grodeku (8. do 11. septembra 1914); Novem Miastu (16. oktobra do 5. novembra 1914) in pozneje v karpatskih bojih je doprinesel več, kakor se sploh more od najhrabrejših čet zalitevati. Dokazal je v vseh bojih, da je vreden drug takozvanega „železega“ polka št. 87. Oba skupaj pa dokazujeta, da še vedno velja za slovenske Stražarce časti, ki jim jo je izkazal v bitki pri Novari 1. 1849 tedanji avstrijski general D'Aspre, ki je rekel, da bo mimo 47. pešpolka jahal vedno le odkrit. Sedanja polka 87. in 26. pa sta naslednika nekdanjega 47. polka.

O njih špartanskih činih pa široka javnost malo ve. Majhen je naš rod in boren. Tako tudi njegovo časopisje, ki ne sega čez domače meje. Nekateri večji narodi so v tem na boljšem, zato se tudi o njih polkih mnogo več piše in naravno tudi več hvali. Upamo, da nam bodo zgorovič o pisci pravični. Dejanja naših čet bodo morala tedaj postati vsemu svetu znana. Tedaj se bo zvezda 26. polka svetleše blestela kakor sedaj.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Trdnjava Dubno je padla. Tudi Rovnu se že bližajo naše čete. Pri mestu Olyki, severno-zahodno od Rovna, so prebile rusko fronto.

Povsod drugod polagoma napredujemo. Ob Sereću držimo trdno, kar smo si osvojili.

Borba za železnico Riga-Lvov.

Poročevalec angleškega lista „Times“ izjavlja, da je glavni napor avstrijskih in nemških čet obrnjen na to, da se polastijo železniškega omrežja Riga-Lvov, da zamorejo tako premagati velike transportne težave in na vse strani 1200 km dolge fronte čete in vojno gradivo nemoteno pošiljati. V okolici Grodna je položaj (za Ruse) vznemirljiv. Nevarnost se razteza od Mereca severno od Grodna do mesta Piaski na železnici Volkovysk-Kolock. Umikajoči Rusi so tam neprestano izpostavljeni frontalnim napadom zavezniških armad. Kakor je iz novjših poročil razvidno, je bila ruska protiofenziva proti Vilni kar mimogrede zavržena. Zaveznikom se radi ugodnega ozemlja in ogromne premoči v številu strojnih pušk lahko posreči s primeroma majhnimi silami zavrniti ruske napade in uspešno nadaljevati svoja bojna podvzeta proti okolici Grodna in dalje proti Rigi.

Böhm-Ermolli prodira.

Armada generala Böhm-Ermolli sovražnika neprestano zasleduje. Pri Tarnopolu in Trembovli dobivajo Rusi močna ojačenja. Na tem prostoru bi sovražnik rad predril našo bojno črto. Naše čete pa so vse sovražne poizkuse zavrnile.

Nemci pred Rigo.

Listu „Tageblatt“ se poroča iz Petrograda sledeče: Nemške čete so prikorakale tako blizu do Rige, da se jih lahko vidi. Vsak dan se pričakuje, da bodo začeli Nemci obstreljevati Rigo.

Ruska bojna črta.

Naša bojna črta proti Rusom je sedaj skoro popolnoma ravna. Raztega se od severa proti jugu in sicer: zahodno od Rige čez ozemlje izhodno od Kovna, izhodno od Bjelostoka, izhodno od Brest-Litovska do izhodno od Brodyja in še dalje do rumunske meje.

Car zapovedal novo razvrščenje.

Petrogradski list „Rječ“ piše, da se je pod vrhovim carjevim poveljstvom odredila zopetna nova razvrstitev ruske armade. Razvrstitev se je že pričela. Car upa, da bo tako pripravljena armada lažje udarila na sovražnika.

Vojna do skrajnosti.

Iz Stockholma poročajo: Govoreč z izdajateljem lista „Dagens Nyheter“ je predsednik ruske tume Ródzjanko izjavil, da nič ne dvomi o končni zmagi Rusije. Pot do zmage je seveda še dolga in težavna. Morda se bo treba boriti še leta, morda še deset let. Če bo treba, bodo Rusi zapustili Petrograd, če treba,

se bodo umaknili do Urala, ali borili se bodo vedno. O miru ni govora. Na Ruskem ni ne enega kmeta, ki bi ne hotel, naj se dobojuje vojna do konca. Rusija ima še 12.000.000 vojakov in se bo borila do zadnje kaplje krvi. Vojna se bo nadaljevala, dokler Rusija ne dobi Carigrada, ruske zemlje pa ne odstopi niti peči.

Avstrijsko-italijansko bojišče.

Na italijanskem bojišču ni nobenih sprememb. Vsi posamezni napadi, artilerijski in infanterijski, so bili brezuspešni.

General Svetozar pl. Borojevič je v glavnem stanu naše armade ob Soči dne 9. septembra sprejel manjšo skupino vojnih poročevalcev, katere je vodil stotnik Kappus. Vojni poročevalec, ki je bil sprejet z drugimi vred, piše o utisih pri Borojevičevem sprejemu:

„Spominjam se še Borojevičevega govora pri sprejemu kmažu potem, ko je bil Przemysl meseca oktobra lanskega leta očet. Borojevič je tedaj trdil, da stojijo Rusi napram naši armadi v premoči v razmerju 1—3. Borojevič je tedaj izrekel preroške besede, da kadar bo razmerje 1—1, bo zmaga že na naši strani. In to prerokovanje se je uresničilo. Ko je vojskovodja Borojevič danes zopet vstopil v sprejemno sobo, je vsakemu udeležencu podal roko. Takoj smo se spomnili vsi onih preroških besed, ki jih je govoril Borojevič oktobra 1914. Zanimalo nas je posebno, kaj bo pri sedanjem sprejemu izjavil sloviti vojskovodja o položaju.

Borojevič je rekel proti koncu: „V besedah, ki jih sedaj spregovorim, hočem zbrati vso važnost položaja: Naš položaj tukaј na jugu je sijajen. Povsod stojimo sijajno, tako dobro, da si boljše niti predstavljati ne moremo.“ Besedo „sijajno“ je izgovoril jasno in brez posebnega premišljevanja. Bili smo prepričani, da je to izjavo podal kar hipno, ne da bi bil na njo prej pripravljen. Rekel je tudi, da njegova armada nima nikakih tajnosti in da vojni poročevalci lahko vse vidimo, kar se nam poljubi.

Odšli smo pod utisom prepričevalnih besed, ki jih je govoril naš sloviti vojskovodja ob Soči in potrjujemo, kar smo z lastnimi očmi videli. Opemoglbst vseh sovražnikovih prizadevanj, da bi naše v začetku vojske izbrane postojanke le količkaj spremenil.“

Kako napadamo ob Soči.

Udeleženec bojevanja ob Soči piše:

Bila je nedelja popoldne. Črni oblaki so se pričeli kopičiti nad nami, sonce je zatemnelo in z daljave se je čul zamolkel grom. Zakopaval sem se z mrzlično naglico v črno zemljo z malo vojaško lopatico, med tem pa dajal kratka povelja moštvu na desno in levo. Vodil sem oddelek strojnih pušk. Povelje „Napad!“ se je bilo bliskoma razneslo med moštvom našega polka še v ranem jutru in v okopih se je pričelo živahno pripravljanje. „Napad“ se je čulo z desne, čulo z leve in pravkar sem se odločil, stopiti k sosedu poročniku, kateri je poveljeval stotniji, ko zagledam pred seboj ordonanca s pismenim poveljem v roki. „Odprem, čitam, podpišem in ordonanca je hitel dalje po strelnem jarku. „Napad!“ čulo se je med moštvom, „Napad!“, zbleknul sem i jaz ter s tem potrdil novico, katera se je pravkar raznesla po našem strelskem jarku. Določena je bila ura, ko naj naš polk napade sovražnika. Bili smo pripravljeni. Za nami je počelo grmeti in že so potovali šrapneli in granate visoko preko nas v italijanska kritja. Tonništvo je namreč zaeno z nami dobilo povelje k napadu. Potekla je ura, odkar se je počelo obstreljevanje sovražnika, prišla pa ura, ko napade i pehota. Že so zapuščali posamezniki okope in se oprezno bližali sovražniku, kateri je zakopan globoko v zemljo prežal na nas s smrtonosno puško v roki. Vedno več in več jih je zapuščalo kritja in v krafkem so se pomikale štiri rojne črte z malimi presledki proti sovražniku. Prvi pozdravi so se čuli. Vedno več in več in mimo naših glav so sikala sovražna zrna. Veliko jih je zgrešilo svojo pot, bilo pa jih je tudi nekaj, ki so se sešli z marsikaterim pešcem. Zašumi nad nami, eksplozija in kot dež so se vsuli pred nas drobci sovražnih šrapnelov. Topništvo je opazilo naš napad, in ga skušalo odbiti. S salvo in salvo so nas pozdravljali in marsikoji je obležal. Bili smo med življenjem in smrtjo. Sovražna pehota zaeno s topništvom je čistila naše prodirajoče rojne črte. Naše topništvo je napad podpiralo. Lepi kos zemlje smo že imeli za seboj, ko se raznese povelje „Doli, zakopavati!“ Že je prva rojna črta ležala in se zakopavala, ko dospo v njeno višino še druga in tretja. Napad se nam je posrečil. „Sovražno topništvo še ni ponehalo in tudi pehota nas je motila pri delu. Bil sem že do pol metra v zemlji, za silo v kritju, ko močno zagrmil in dež

se vsuje na nas, da je bilo joj. V par minutah sem mel v svojem kritju za pedenj vode in ni mi preostalo drugega, kot jamo zapustiti. Ležal sem na prostem polju sredi koruze, sempatja pa je pribrenčala roko mene sovražna svinčenka. Dež je ponehal in zakopavali smo se dalje. Bila je nedelja popoldne....

Italijani obstreljujejo svoje lastne postojanke.

Od Soče se piše:

Dočim so Italijani zadnji čas prestavili težišče svojih napadov proti našim postojankam ob srednji Soči, posebno proti predmostni postojanki pri Tolmiju, se sedaj zdi, da so uvideli brezuspešnost svojih prizadevanj, da bi v tem majhnem prostoru prodrli z ogromnimi silami ter so se zato vrnili k svojemu prvotnemu načrtu, da prodro na Doberdobski planoti. Mnogoštevilne napade, vseskoz energično izvajane, ki so bili naperjeni proti naši predmostni postojanki na zapadnem bregu Soče, je vodila italijanska artilerija z višin Kolovratovega hrbta, dvigajočega se mesloma 900 m v soko, in z raznih dolinskih baterijskih postojank. Te napade proti našim dobro zgrajenim višinskim postojankam zapadno od Sv. Lucije in severno na onostranskem bregu Soče, ki so segali čez Mrzli vrh do krnskega ozemlja, smo pred nekaj dnevi zasledovali z lastnimi očmi. S temi napadi so hoteli Italijani omajati naše infanterijske postojanke, in tako pripraviti za naskoke svoje pehote, ki so se vršili hitro drug za drugim. Višinsko ozemlje je tako, da so sovražni strelski jarki mestoma tako blizu drug drugega, da je italijanska artilerija pri obstreljevanju naših jarkov — zadela svoja lastna in pri nočnih naskokih in profinapadih so ti strelski jarki pogosto menjavali svojega gospodarja, vsekakor samo za ure. Take brezpomembne dogodke so potem Cadornova poročila svečano napihnila kot italijanske uspehe.

Italijan ne pride nikdar do kranjske meje.

Praporščak Ivan Oblak piše dne 8. avgusta gozde Pušenjakovi v Mariboru:

Laha tu prav dobro otepamo. Če nam bo šlo tako naprej, ne pride Italijan nikdar do kranjske meje. Tu je enolična pozicijska vojna kot v Franciji. Zanimalo Vas bo mogoče, da vodim zadnje čase tudi jaz boj na lastno roko. Strategija me je začela zanimati. Boj je pravzaprav tudi pozicijski, ker se sovražnik noče umakniti kljub moji vstrajni ofenzivi. Njegovo strateško umikanje po ruskem vzoru bi mi bilo pač v največje veselje. Vendar ujamem tuintam nekaj ujetnikov. Tako se mi je posrečilo predvečeršnjem (dne 27. avgusta) ujeti 20 rejenih eksemplarov najrazličnejše velikosti in starosti, a iste pasme, v srajci. Jaz ne obupam in si dajem pogum: Naprej do zmage! — Sicer se imamo tu prav dobro. Izvrstna hrana, cigarete in vsega dobrega imamo v toliki meri, da bi morali biti pretiran ljubitelj teh stvari, če bi hotel vse porabiti.

Podgora.

Podgora, ta tolikokrat imenovana Podgora, ves svet je sedaj pozna, je jako obsežno županstvo na desnem bregu Soče. Seže od slovečega solkanskega mostu dol do mostov čez Sočo pri Ločniku. Davčne občine so: Podgora, okoli 2300 prebivalcev, Podsobotin-St. Maver, okoli 800 prebivalcev, Pevma, okoli 1400 prebivalcev. Občinski urad je pri mostu v Pevmo. V Podgori je bila štirirazredna slovenska ljudska šola, tam je bila tudi pripravnica za učiteljske. Podgora je imela pevsko in tamburaško društvo, katoliško izobraževalno društvo, ognjegasno društvo tovarne, socijalni demokratje so imeli svoje društvo in konsumno društvo jestvin. V Podgori je tovarna papirja in celuloze znane trdke „Leykam-Josefial.“ — V Pevmi je dvorazredna šola, pevsko in bralno društvo, hranilnica in posojilnica. Nad Pevmo je Oslavje, jako priljubljen kraj za izlete meščanom. — Po naši Podgori so stezali iredentisti svoje prste in jo hoteli poitalijančiti. Za italijanske delavce so imeli tam italijansko šolo in italijanski otroški vrtec; no, tudi Slovenci niso počivali, marveč se je storilo kar mogoče proti potujčevanju, pomagala je tudi družba z vrteem. V Podgori je županoval ugledni posestnik in mnogoletni gorški deželni poslanec Anton Klančič celih 43 let; sedaj je med begunci na Kranjskem. Podgora, t. j. kraj Podgora, je posuta, razrušena, razvalina je in nad njo ogoljeno, prej tako lepo zelena Kalvarija.

Števerjan.

Števerjan je občina nad Podgoro. Nad Pevmo gor se gre v Števerjan, na desno se zavije v Kojsko. Na levi višini stoji Števerjan, sedaj gledajo Italijani iz Števerjana v Gorico ali ne več iz svoje opazovalnice v zvoniku, ki je razbita, kakor že znano. Števerjan šteje okoli 1400 prebivalcev, k njemu spada še Dol in Gor. Cerovo s 1900 prebivalci. Števerjan je dobra kmečka občina. Iz Števerjana so Italijani odpeljali precej moč. Iskali so tudi bivšega župana g. Klanjščeka, ali ta se jim je lepo skrivil v svoji hiši, — po noči pa srečno ušel italijanskemu ujetništvu. V Števerjanu je več društev, čitalnica v Gor. Cerovu. Števerjan je oddaljen od Gorice 9 km. Ime kraja pišejo eni St. Erjan, drugi Sv. Florijan, mi pišemo pa Števerjan, kakor govori ljudstvo.

Francozi in Angleži so zadnji čas napovedovali ofenzivo na francoskem bojišču. Do iste pa ni prišlo. Nemška armada, kakor je posneti iz novejših poročil, pa se je pričela zadnje dni živahno gibati, in je že v Argonih pričela z uspešno ofenzivo.

S ponovnim zračnim napadom na London so Nemci pripravili Angležem zopet novo razburjenje.

Italijanske čete za francosko bojišče?

Potovanje francoskega vrhovnega poveljnika, generala Joffreja, v italijanski glavni stan, kjer se je mudil pretečeno soboto in nedeljo, dne 4. in dne 5. septembra, ko si je ogledal v spremstvu italijanskega kralja, generalov Cadorne in Porra ter vojvode Aoste italijanske postojanke na italijansko-avstrijski bojni črti, vzbujajo najraznovrstnejša razmotrivanja o možnostih, kako se utegne Italija udeležiti vojske ob strani tropsorazuma. Najverjetnejša med vsemi domišljajskimi vestmi je pač vest, ki pravi, da bo odpisala Italija čete na francosko bojišče za nameravano ofenzivo Joffreja v drugi polovici meseca septembra. Zopet drugi so pa mnenja, da je skušal general Joffre pregovoriti Cadorno, da naj pošlje Italija čete pred Dardanele.

V zrakoplovu nad bojiščem.

Ameriški žurnalst Ervin Cobb, ki se kot vojni poročevalec nahaja pri nekem nemškem generalnem poveljstvu, je pred kratkim spremljal nekega nemškega oficirja pri nekem poizvedovalnem poletu. Cobb poroča o interesantnem doživljanju sledeče:

Ko sva stopila v gondolo, kjer je bilo komaj prostora za dve osebi, me je moj ljubeznjivi tovariš kratkoma opozoril, da bom v slučaju, če pridem v roke sovražniku, najbrže ustreljen, ker nimam uniforme. „Toda tega slučaja se vendar ni treba bati“, je pristavil v pomirjenju, „kajti kabel se ne bo strgal in če bi se to vendarle zgodilo, težko da prideva na zemljo živa.“ Kar sem opazil, da so se vojaki, ki so bili ravnokar zaposleni z gondolo, nahajali že par metrov pod nama. Kakega gibanja nisem čutil niti najmanj, videl sem le, da se je zemlja bliskoma odmikala. Oficir je vzel iz žepa daljnogled in mi opisoval okolico. Prvikrat v življenju se je razvila pred oziroma pod menoj slika bojišča. Nahajala sva se 300 metrov visoko. Široka ravnina, ki se je raztezala za našim hrbtom, je izgledala kakor kaka velika skleda.

Nemške baterije so ležale ravno pod nama. Nemških strelskih jarkov ni bilo mogoče dobro opaziti. Še manj razločno sem zamogel videti jarke in topovske pozicije Francozov in Angležev. Med obema linijama so se nahajali manjši griči. Topovi so streljali neprestano. Grmenje topov je bilo slišati kakor votlo bobnenje, v katerega so se vmešavali tisočeri odmevi pokanja infanterijskih salv. Ko sem se obrnil proti strani zaveznikov, sem opazil celo vrsto rdečih točk, ki so se močno razlikovale od zelenih travnikov. „To je francoska infanterija“, me je poučil oficir, „ki se pomika naprej, plazeč se po tleh. O njihovih suknjih ni videti ničesar, pač pa nudijo rudeče hlače dober objekt.“ Prijel je takoj za telefonsko slušalo in pričel dati pod nami se nahajajočim artileristom primerna navodila. Ko sem gledal navzdol, da opazujem učinke tega telefoniranja, je nenačoma vzbudilo nenavadno gibanje v strelskih jarkih vso mojo pozornost. V sprednjem jarku se je pojavilo več temnih točk, ki so se plazile kakor mravlje iz jarka in se pomikale hitro v smeri na naši levi strani ležečega gozdiča. Le nekaj trenutkov sem zamogel slediti gibanju, kajti nad kolono teh majhnih mravelj so se pokazali beli oblaki. Bili so šrapneli, ki so jim sledile bombe, izstreljene iz nemškega možnarja. Ko se je dim razpustil, ni bilo spodaj videti ničesar. Mravlje so izginile. Obrnil sem se k oficirju in ga hotel prositi za neko pojasnilo, ko je zazvonil telefon. Istočasno sem opazil, da se je naš kabel močno napel in da smo se začeli pomikati navzdol. „Ni ničesar več posebnega“, mi je rekel oficir, „dobil sem naznanilo, da se je pojavilo na obzorju neko francosko letalo, toda mi imamo dovolj časa, da se v miru spustimo na zemljo.“

Kljub pomirjajočemu zagotovitvi sem komaj čakal, da pridemo k materi zemlji. Zastoj sem napenjal oči, da bi razkri francosko letalo. Šele, ko sem se nahajal zopet na zemlji, sem je opazil. Letalo je bilo zelo visoko in je plulo skozi neko oblačno steno. Kar so zagrmeli topovi. Neki šrapnel se je razpočil v neposredni bližini aparata, ki se je pričel močno nagibati, a je dobil zopet kmalu ravnotežje. Dva topova sta streljala nanj neprestano na razdaljo 2000 metrov. Letalo je plulo sredi majhnih oblakov dima in še sedaj ne morem dobro razumeti, kako se mu je posrečilo pobegniti.

Preskušnja jajc za njihovo svežnost

Po večjih mestih, kakor v Parizu, na Dunaju itd., kjer so tržne centrale za vsakovrstno blago, se preskušajo jajca na čisto enostaven in hiter način. Vsakdo se lahko prepriča sam z malimi stroški, da je preizkus zanesljiv. V Parizu n. pr. veljajo jajca, ki

so po let 1 do 3 dni, po zimi 1 do 6 dni stara, kot sveža, se vrši preskušanje jajc na sledeči način. Stopi se 145 g kuhinjske soli v 1 l vode in v to raztopino se položi jajce. Vzemi torej eno posodo, ki je 1, cm visoka in ima 10 cm v premeru (okrogla). Taka posoda drži sicer več kot 1 l, toda ta je prilična, da se pri polaganju jajc raztopina ne razlija. Ko si v to posodo zlil natančno 1 l vode, natehtaj 145 g soli in jo vsuj v posodo, kjer se nahaja odmerjena voda. To mešaj loliko časa, da se raztopi vsa sol v vodi. Nato vzemi jajce, o katerem hočeš vedeti starost in ga pazljivo, z dvema prsti, držeč, spuščaj takoj v raztopino, da je debeli konec jajca obrnjen proti vodni gladini. Je jajce samo en dan staro, potem se potopi do dna; če je starejše, ne doseže dna. Če je jajce 3 dni staro, plava pod vodno gladino; je jajce starejše, nego 5 dni, pride isto do vodne gladine in čim starejše je, tem več ga gleda iz raztopine. Ta preskušnja jajc se razlaga na sledeči način: Kakor je znano vsakemu so vsa telesa luknjčasta. V teh luknjicah se nahata zrak in so tako majhne, da jih prosto oko ne more videti. Istotako obstoji jajčna lupina iz majhnih luknjic, imenovane „zračne luknjice“. Skozi iste shlapava voda, ki se nahaja v jajcu in na ta način se zmanjšuje teža jajc od dne do dne. Še bolj natančno bi bilo, če bi se naredila ena raztopina s posebno težo 1,080 in drugo z 1,060. Ako jajce v prvi tone, je brezpogojno sveže in jajce, ki pa v prvi raztopini ne tone, pač pa v drugi plava, ni več sveže in je tako nesposobno za prodajo. Raztopina je za večkratno uporabo in je treba isto dobro pokriti in shraniti. Preden se pa raztopino zopet rabi, naj se jo dobro premeša.

Raznoterosti. Posavje!

Za verne slovenske Posavčane in sosedje se priredi dne 19. sept. t. l.

pobožno romanje k Mariji Lurški v Rajhenburgu.

Namen romanja je, da prosimo Boga za zmago naše hrabre armade nad vsemi sovražniki, za ljubi mir, za našega presvitlega cesarja, za duše naših umrlih vojakov in da priporočimo vse one, ki so na bojišču, varstvu Marijinemu. V to svrhu bo:

Ob 6. uri zjutraj prva slovesna služba božja s pridigo.

Ob 9. uri dopoldne sv. maša za dušnice za padle vojakove.

Ob 10. uri druga slovesna služba božja s pridigo.

Popoldne ob 4. uri slovesne večernice. K sklepu: Cesarska pesem.

Posavčani in sosedje, pridite v obilnem številu na pobožno, domoljubno romanje!

Sodba angleškega častnika o duhovnikih. Nek angleški častnik piše v anglikanskih „Church-Times“: O anglikanskih pastorjih pravi: Moštvo moje kompanije cel čas (5 mesecev) ni videlo duhovnika. — Sam sem peljal moštvo 4—5 krat v cerkev, zadnjič približno v decembru. Še za prostor ni bilo preskrbljeno. Vsakokrat sem jih peljal v drugo cerkev, a povsod ista brezobzirnost. Enkrat sem celo poprej obvestil pastora. . . Ko smo prišli tja, ni bilo niti sedežev, niti cerkvenih pesmaric. Razun silno učene knjige, katere živ krst ni razumel, niso vojaki ničesar v cerkvi slišali. — Poželeli so kruha, a dobili so kamen. Za vojakove ni visoka, izbrana govorica. Ako želiš, da teposluša, povej mu v brk bráz ovinkov, da naj se ne upjani, naj ne kolne in naj se ne peča z lahkoživimi ženskami. Anglikanska cerkev je cerkev bogatašev in srednjega stanu, ni pa cerkev ubogih, one peščice plemenitih junakov, ki v londonskih beznicah in kotih žrtvujejo svoje življenje za neumrljive duše. — Nasproti pa pravi o katoliških duhovnikih: Še nisem bil tri dni na svoji novi postojanki, ko me že pride vprašat rimsko-katoliški duhovnik in me vpraša, koliko katoličanov imam. Dal sem mu popolno svobodo, da je vse obiskal in tako sem vsaj omogočil vojakom, da so prisostvovali sv. maši. Ako se spominjam na te duhovnike rimsko-katoliške cerkve, ki so tako slabo rejeni, tako priprosto oblečeni in tako slabo plačani, med tem ko izpolnjujejo božje naročilo: „Pojdite in učite vse narode“, potem se vprašam, kako sme biti anglikanska duhovščina tako zadovoljna sama s seboj.

Duhovniška vest. Za upravitelja ljutomerske dekanije je imenovan č. g. Davorin Meško, kn.-škoj. duhovni svetnik in župnik pri Kapeli.

Duhovske vesti na Koroškem. Župnija Št. Ilj ob Dravi je dne 6. t. m. nastopil č. g. župnik Ivan Nagel. — Župnija Obirsko je podeljena č. g. Francu Mikula, do sedaj provizorju v Št. Ilju ob Dravi.

Iz učiteljske službe. Na dekliški ljudski šoli 2 pri Sv. Magdalen v Mariboru je razpisano mesto nadučitelice. Prošnje do dne 2. oktobra.

Draguljske doklade za upokojeno učiteljsko o sobje. Tozadavne prošnje, ki so kolekaj proste, se morajo vložiti na štajerski deželni odbor. Prošnjam

mora biti priloženo od oblasti potrjeno ubožno spričevalo, v katerem mora biti tudi navedeno, če je prošnik samskega stanu, oženjen ali vdovec. Vdovci pa morajo tudi navesti, če imajo skrbeti za otroke ali vnuke. Učiteljskim vdovam ni treba vlagati nobenih prošenj.

Vpokojeno učiteljsko o sobje zopet nastavljenno. Deželni šolski svet poziva vse umirovljeno učiteljsko o sobje, ki je sposobno za učiteljsko službo, da je za šolsko dobo 1915-16 za zopetno službovanje na razpolago deželnemu šolskemu svetu. Za službovanje bo umirovljeno učiteljsko o sobje posebej odškodovano. To odredbo utemeljuje deželni šolski svet s tem, da bi sicer utegnili ostati več šol zaprtih, ker je upoklicanih veliko število učiteljev v vojaško službo.

Osebnost G. Avguštin Kos, znani pevovodja v Krškem in mesni organist ter vodja glasbe v cerkvi č. o. kapucinov v Krškem, vrli naš pristav in somišljenik, je imenovan višjim pis. oficijantom.

O generalu Puhalo. Hrvaški listi pišejo: Znani vojskovodja enega dela avstrijskih čet v boju proti Rusiji: fem. Puhalo (Nemci ga pišejo: Puhallo) je naše gore list. Njegov stari oče in oče sta bila doma v Hercegovini v vasi Prenja, občina Dubrava, okraj Stolac. General Puhalo je pravoslavne vere.

General Kusmanek ob Kaspiškem morju. Bivši poveljnik Przemysla, general Kusmanek, je pisal svoji družini, da se ne nahaja več v Moskvi, ampak v nekem majhnem kraju ob Kaspiškem morju, kjer uživa popolno svobodo in se lahko popolnoma prosto giblje.

General Albori †. Umrli je dne 4. septembra na Dunaju general infanterije Evgen Albori. Pokojnik je bil rodom iz Trsta in svoj čas divizionar v Ljubljani. Bil je potem nekaj časa deželni šef v Bosni in Hercegovini ter generalni armadni inšpektor. V poletnem času je navadno hodil na Gorenjsko (Kranjsko).

Avstrijski vojni kurat v italijanskem ujetništvu. Vojni kurat Ivan Franke je prišel na južnem bojišču v italijansko ujetništvo in se nahaja, kakor je sporočil svojemu v Ljubljani stanujočemu očetu, v Florenci. Poleg njega se še nahaja v Florenci 207 avstrijskih vojnih ujetnikov.

Potovanje v ozemlje južno-zahodnega bojišča.

Za potovanje po razširjenam vojnem ozemlju je neobhodno potreben potni list. V razširjeno vojno ozemlje spada tudi celo Štajersko. Za državne, dvorne, kakor tudi železniške uslužbence in njih družinske člane zadostujejo uradne legitimacije. **Prestop ožjega vojnega ozemlja, h kateremu spadate sosednji deželi Kranjska in Koroška, je načeloma prepovedan.** Izjemna dovoljenja izdajajo pristojna vojaška poveljstva. Civilne osebe, katere hočejo meje ožjega vojnega ozemlja prestopiti, se morajo poleg potnih listov, ki dovoljujejo potovanje v ožjo vojno ozemlje, izkazati še s posebnim dovoljenjem. Izvzeti so le tisti državni, dvorni in železniški uslužbenci, ki so v posesti svojih uradnih legitimacij. Vojaške osebe potrebujejo za potovanje posebne izkaznice (odprto orodno, maršruto, dopustnico i. t. d.). Prošnje za dovoljenje za vstop v ožje vojno ozemlje se morajo vlagati potom pristojnih političnih oblasti ali vojaških poveljstev in sicer, ali pismeno, ali v posebno silnih slučajih brzojavno na 5. armadno etapno poveljstvo (politična skupina), vojna pošta št. 81. Pismenim prošnjam se mora priložiti pravilno izpolnjeni potni list. Pri brzojavnih prošnjah pa se mora v brzojavki označiti, da se je potni list predložil in da je prosilec zanesljiva in dobro znana oseba. Za vstop v ozemlje okrajnega glavarstva v Polli se še mora poleg tega dobiti posebno dovoljenje vojnega ministrstva, oddelka vojne mornarice, armadnega poveljstva, armadnega etapnega poveljstva ali vojnega pristanišnega poveljstva, za vstop v ozemlje trdnjavskega okoliša v Tridentu je treba dovoljenje vojnega ministrstva, armadnega poveljstva, tirolskega deželnoobrambovskega poveljstva, armadnega etapnega poveljstva ali trdnjavskega poveljstva. Trdnjavska poveljnika v Tridentu in v Ravi imata pravico, določiti, kako dolgo se smejo osebe, ki so pripravljene v trdnjavski okoliš, tam nahajati. Vse osebe, ki potujejo v ožjem in širšem vojnem ozemlju, se morajo pri potovanju izkazati s potrebnimi listinami in jih na zahtevo pokazati vojaškim ali policijskim osebam. — V ožje vojno ozemlje spadajo dežele: Tirolska, Koroška, Kranjska, Istra, Goriška in mesto Trst, v širšo vojno ozemlje pa Predarlška in gornjetirolski okraj, Solnograška in Štajerska.

Odlikovani je bil dne 18. avgusta s srebrnim križcem s krono na traku hrabrostne kolajne podkovski mojster Jakob Lončarič od topniškega polka, ki se bori že od začetka v prvih vrstah, skraja proti Srbom, nato proti Rusom in sedaj proti Italijanom. Odlikovani je doma na Grabah pri Središču.

Iz pisem naših akademikov-vojakov. Praporščak-prostovoljec Iv. Oblak piše g. Pušenjaku v Mariboru: G. Sturm je sedaj v rojni črti, jaz sem par sto korakov zadaj v vasi. Kraj že komaj zasluži ime vas, ker je prav za prav vse skupaj ena velika razvalina. Včeraj 28. avgusta so nas Lahi pošteni bombardirali. Šrapneli in granate vseh mogočih kalibrov so eksplodirali okoli nas. Mi smo cel dan morali čepeti v kritju. Krite imamo narejeno prav dobro. Streha je iz debele pločevine in stene so sestavljene iz vrec napoljenih s peskom. Čez naše dvorišče vedno sikajo krogle, zato moramo cel božji dan ležati in se

deti, kar ni ravno najprijetnejše; preveč dobrega tudi ni dobro, pravi pregovor. Slovence na bojišču povsod vsoko čislajo.

Domobranci dobijo zastave. Naredbeni list za deželne brambo naznanja: „Njih e. in kr. apostolsko Veličanstvo je v priznanje posebnih zaslug, ki si jih je pridobilo naše domobranstvo v sedanji vojski in vsled zvestega izpolnjevanja dolžnosti pred sovražnikom, ko je teknovalo glede hrabrosti z drugimi četami naše armade, dovolilo, da se namerava odslej domobranskim četam dovoliti lastne zastave. Cesarjeva odredba se bo izvršila po končani vojski. Ta cesarjev čin milosti bo gotovo domobranske čete navdušil k novim junaškim dejanjem.“

Imenovanja v armadi. Za vojaškega veterinarja je imenovan enoletni prostovoljec Anton Močilnik. Za poročnike-računovodje so imenovani pri 2. orožniškem peveljstvu: Ivan Černič in Karol Pika pri 3. orožniškem poveljstvu Friderik Dulnik. Za praporščake v rezervi so imenovani kadetje: Franc Poljak, Beno Venko, Friderik Babšek, Franc Pihlar, Rudolf Omerzu, Adalbert Krulj, Ivan Bukovec in Julij Uršič pri 26. domobr. pešp., Gvidon Logar in Gustav Smolej pri 22. havbični diviziji, Rafael Dolinšek in Ivan Gabron pri 4. domobr. pešpolku.

Imenovanja v domobranstvu. Za praporščake v rezervi so imenovani kadetje v rezervi: Adolf Bezjak, Josip Breznikar, Gustav Silih, Emanuel Erhatic, vsi pri 26. domobr. pešpolku; Vladimir Maršič pri 3. domobr. pešpolku; Ferdinand Polak, Feliks Bizjak, Severin Cenek, Peter Erzin in Josip Zemljčič pri 27. domobr. pešpolku; za kadete v rezervi so imenovani enoletni prostovoljci: Rihard Vidic, Anton Vrhovec, M. Usnar, Pavel Lapajne, Ivan Tikal, vsi pri 23. domobr. pešpolku; Feliks Vilfan, Viktor Pirnat, I. Sršen, Franc Škedelj, Jernej Ančik, Anton Puhar, Silvij Pakiz, Ivan Andoljšek in Adolf Kuntara, vsi pri 27. domobranskem pešpolku.

Odlikovanja. Viteški križec Leopoldovega reda z vojno dekoracijo je dobil iml. Ervin pl. Matanovič, voj. poveljnik v Gradcu. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik 8. lov. bat. Marij Rebek. Najvišje pohvalno priznanje so dobili: podpolkovnik 87. pp. Franc Peter; črnovoj. poročnik 8. polj. top. p. Oton pl. Kriesten; poročnik 27. pp. Miroslav Wehrhan pri 7. lov. bat.; poročnik 156. črnovoj. bat. dr. Fr. Vončina, pri 47. pp. nadporočnik 8. lov. bat. Iv. Holzer; poročnik 97. pp. Karel Franjš, poročnik 47. pp. Alfred Theiner. Zlato hrabrostno svetinjo je dobil štabni narednik 17. pp. Jerše Rudolf in četovodja 97. pp. Casalini Ivan. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik 27. dom. pp. Karl Niedermayer. Cesarstvo pohvalno priznanje so dobili: nadporočnika Evgen Ripp in Oton Schmotz, oba pri 27. dom. p.; nadporočnik 97. pp. Josip Stepec pri 27. črnovoj. pp. nadporočnik 27. dom. p. Franc Briller; črnovoj. višji zdravnik dr. Vinko Železnikar, v vojni bolnišnici 1-3; črnovoj. asist. zdravnik 7. lov. bat. dr. Jernej Demšar; poročnik dr. Franc Vončina 156. črnovoj. bat. Red železne krone 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik 7. pp. Miroslav Tomann. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo so dobili: nadporočnik 96. pp. Anton Sovre, stotnik 7. pp. Miroslav Anelt, poročnik 17. pp. Josip Stigger in nadporočnik 9. lov. bat. Bruno Čebul. Najvišje pohvalno priznanje sta dobila: poročnik 2. trenske divizije Fr. Podlogar in poročnik 78. pp. Vid Barle. Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil domobr. rač. oficijal pri 3. zbornem poveljstvu Avg. Žuzek.

Odlikovani slovenski častniki. Srebrni signum laudis je dobil nadporočnik 6. trdnj. top. p. Lucijan Klun. Signum laudis so dobili: poročnik 89. pp. Bruno Ogrizek, rez. poročnik 9. pp. Adalbert Podlogar, stotnik 23. pp. Emil Majcen, rez. nadporočnik 22. pp. Friderik Petrič, črnovojniški nadporočnik Hugon Lenasi gorskega brzojavnega oddelka. Zlati zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje sta dobila asistentni zdravnik v rezervi dr. Krištof Grčić 1. gorskega sanitetnega oddelka in poštni nadoficijal pri vojni pošti 18 Nikolaj Lukič. Signum laudis so dobili rezervni poročnik 70. pp. Ferdinand Crepinko, stotnik 4. domobra. pp. Evgen Bregant, črnovojniški nadporočnik 10. črnovoj. bataljona Emil Zorko, rezervni nadporočnik 37. domobr. pp. Franc Kadunec, poročnik-provijantnik 301. črnovoj. bat. Adalbert Kolajner in nadporočnik 37. domobr. pp. Josip Ravniher. Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil poštni ekspeditor pri rez. brzojavnem stavbnem oddelku Ivan Bezljaj.

Spremembe določil vojnih dajatev. Vojno ministrstvo razglša sledečo spremembo določil glede vojnih dajatev. Od sedaj naprej se plačujejo za popolno oskrbo vojaka na dan 1 K 89 v, za zajutrek 22 vin., za opoldansko hrano s celo predpisano množino mesa 1 K 29 v, za opoldansko hrano s predpisano polovično množino mesa 89 v, za večerjo s predpisano polovično množino mesa 78 v in za večerjo brez mesa 38 vin.

Nova sleparstva ogrskih vojaških dobaviteljev. Iz Budimpešte se poroča: Državno pravdnistvo v Budimpešti je vtaknilo v zapor sledeče veletrgovce in vojaške dobavitelje iz Budimpešte: Oskarja Zalaosa, Lasslo, Wilhelma Kraus, Izidorja Vihary in A. Oszarega, ker so prodali vojaški upravi 2000 parov čevljev za vojake, kojih podplati so bili narejeni iz papirja. Pri prvem zaslišanju so se izgovarjali, češ bi

li so mnenja, da so čevlji namenjeni za uporabo ruske vojske.

Ujetniki rokoželeci. C. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru razglša: Ker zahtevajo občine, okraji, in zasebniki pogostokrat pridelitev določnih delovnih vrst vojnih ujetnikov, je c. kr. vojaško poveljstvo v Gradcu z dopisom z dne 28. julija 1915 M. A. Štev. 61203 Kg javilo, da vojaška uprava vedno po možnosti upošteva želje glede posebnih znanosti in sposobnosti vojnih ujetnikov, katere je prideliti, da pa ne more prevzeti obveznosti za natančno izbiranje vojnih ujetnikov ter da se morajo zahtevani vojni ujetniki, tudi če ne ustrezajo vsem posebnim željam, brezpogojno prevzeti, oziroma da ima stroško prevoza tja in nazaj plačati delodajalec. Izjema se more le tedaj upoštevati, ako delodajalec že ob prijavi izrečno zahteva, da prevzame vojne ujetnike le tedaj, ako vsrežajo v prijavi zahtevanim znanostnim in sposobnostim.

Gospodarski položaj po vojni. V dunajskem „Fremdenblattu“ je nemški državni poslanec Licht priobčil članek, v katerem izreka mnenje, da bo vojna tudi po sklenjenem miru v drugi obliki trajala še naprej in sicer v obliki gospodarskega boja. Po Lichtovemu mnenju bodo nam sovražne države nadaljevale politiko izstradanja naše monarhije in Nemčije. Britanski imperij se bo še tesneje združil, kakor je zdaj pritegnil na se Francijo in Italijo in bo delal obema centralnima, državama največje ovire. Rusija bo, kolikor ji bo to uspeh vojne dopustil, zaprla svoje meje uvozu iz centralnih držav; Amerika bo uveljavila načelo „Ameriko Amerikancem!“, Japonska pa bo zavladovala v izhodni Aziji in na Tihem oceanu.

*** Recept za vojne hujskače.** Amerikanski list „Appeal to Reason“ daje ameriškanskim hujskačem za vojno ta-le pametni nasvet: Če ljubite vojno, napravite jarek v svojem vrtu, napolnite ga do polovice z vodo, zlezite vanj in ostanite tam en ali dva dni, ne da bi kaj zaužili; naročite si potem kakega umobolnega, da bo s par revolverji in strojno puško streljal na vas — potem boste imeli, kar je ravno tako dobro in prihrani naši deželi kupe denarja...!

Iz južne železnice. Premeščena sta: Adjunkt Hermenegild Pagarin iz Trziča v Ljubljano in Ernst Vittori iz Roča v Grobelno; pristavi Ivan Bregant iz Roča v Vordernberg, A. Tuzet iz Trziča v Mattarello, Edvard Atzler iz Simerjunga v Spielfeld, Ivan Pipan iz Langenwanga v Trbovlje, Rihard Uhl iz Poličan v Spodnji Dravograd, Franc Strelj iz Trbovelj v Langenwang; postajenačelnika Ivan Pirjevic iz Ale na Dunaj in Franc Ernst iz Rožnega v Maribor; adjunkt Kvidon Kininger iz Mori v Poljčane; pristavi Julij Meixner iz Jenbacha v Zidanmost; Jožef Sieber iz Zidanegamosta v Jenbach, K. Miheljak iz Zagrada v Gradec in Friderik Damnik iz Krieglach v Št. Ilj.

Na Koroškem so brode čez Dravo zaprli. Odslej se z brodi ne sme več voziti čez Dravo.

Hmelj. Ne Češkem je hmeljska trgatav končana. Na hmeljskem trgu v Žatcu je popraševanje po žatskem hmelju nekoliko pojenjalo. Hmelj iz žatske okolice prvovrstne kakovosti se je kupoval za ceno 120 do 130 K za 50 kg. Tujega hmelja, kot ogrskega, galiskega, štajerskega itd. se sploh ni nič uvažalo in tuj hmelj ni imel prav nobene cene. Na Angleškem bo letos hmeljska letina skrajno slaba, kajti hmeljska uš je v zadnjem času uničila skoraj vse hmeljske nasade.

Premog se bo bržčas podražil. Lastniki premogovnikov so prosili vlado za dovoljenje, da bi smeli zvišati cene za premog za 7 do 10 v za meter-ski stof. Prošnjo utemeljujejo s tem, da so se zvišali stroški pri proizvodnji premoga in ker so prisiljeni dati delavcem draginske doklade. Bržčas bo vlada ugodila prošnji premogovnikov, toda ne v toliki meri, kakor si želijo.

Zbiranje volne in kavčuka od strani vojnosciskovalnega urada. Cesarstva namestnija nam piše: Dan, na dan slišimo obudovanja vredne čine naših armad. Sovražnik se trudi, da bi nas gospodarsko uničil, toda kakor se borijo naše vojske na bojiščih, tako se borimo mi za blaginjo domovine in za potreščine naših junakov. Naše pridne vojščake, ki doprinašajo čudežne čine, je treba opremiti s toplim spodnjim oblačilom! Toda tuzemsko proizvodnjo ne zaščošča in dovoz nam je prekinjen. Rabimo volno, odpadke blaga, bombaževinasto blago, platno in prejo, da se iz tega napravi novo blago. Razven tega rabi armada vsake vrste kavčuk. V katerem gospodarstvu bi ne bilo v kakem kotu ali na podstrešju pogrešljivih oblačil in perila, volnine, nogavic, rut, nepotrebne ali obrabljene kavčukovega (gumijevega) predmeta itd? Pripravite se za volneni in kavčukovi teden! 27. september do 2. oktobra 1915. Nikdo se naj ne izključi, v palači in koči, v stolnici in na vasi se nahaja volneno blago, stara tkanina in odpadki blaga. Železni čas zahteva, da si vsak svojo domačijo v tem oziru ogleda. Po pripravljeni material bo do prišli med tedom za nabiranje volne in kavčuka učenci v sredo, dne 29. septembra in v soboto, dne 2. oktobra 1915. V interesu zadeve je ležeče, da je to volneno blago, ki se ga odda, dobro zavito. Posamežne pošiljave in darila sprejema tudi vojnosciskovalni urad, Dunaj, IX., Berggasse 16.

Lovsko strelivo v Nemčiji zaplenjeno. Nemška vlada je strelivo, namenjeno za lovske svrhe, zaplenilo na korist armadi. Družba lovcov je prosila nemško vlado, da vsaj nekaj streliva dovoli za lovske svrhe.

Ponarejeni dvekranski bankovci. Od februarja sem krožijo nove ponarede dvekranskih bankovcev. Falsifikati, ki so na nemški strani datirani „3. avgusta“, na madžarski pa „5. avgusta“, se spoznajo po raznih napakah. Namesto „Dviije krune“ je tiskano „Dvue krune“, v besedi „Kormanyzo“ manjka pa „a“ akcent, pri besedi „Fötanaoos“ je na „ö“ samo ena črtica.

Primorske novice.

Novomašnik Josip Likar iz Otlice pri Ajdovščini je imenovan kaplanom v Solkanu pri Gorici.

Naši slovenski duhovniki na Goriškem in Italijani. Piše se: Vlač. g. Anton Baloh, dekan kanalski, je med odhodom na Kranjsko pripovedoval iz gotovih virov, da so Italijani pustili drežniškega kurata vlač. g. Josipa Kalina na njegovem mestu, ljubučenskega kurata vlač. g. Ivana Leben so premestili v Breginj in dne 18. julija odvedli v ujetništvo gorene-poljskega vikarja vlač. g. Ivana Franke.

Nadporočnik Avgust Trojanšek pade. Dne 30. avgusta je padel, zadet v prsi, junaški in priljubljeni g. nadporočnik v rezervi Avgust Trojanšek, začasno od Pokopan je bil dne 31. avgusta na vaškem pokopališču v bližini bojne črte. Pokojnik je bil kot poštni uradnik v Trstu delaven slovenski narodnjak. Gimnazijo je dovršil v Kranju.

V italijanskem ujetništvu se nahaja kadet M. Kolar iz Nabrežine, absolviran jurist. Z njim sta tudi učitelj Lojze Bravničar iz Tolmina in praporščak Jože Vorbah iz Celja. Ujetniki na Laškem so ločeni po narodnosti.

C. kr. slovenska državna gimnazija v Gorici. Objavlja se, da se bodo vršili izpiti privatistov in privatistinj tega zavoda ter ponavljalni izpiti sredi mesca septembra. Prizadeti naj se takoj pismeno prijavijo pri vodstvu v Ljubljani, Dunajska cesta štev. 38. Kje in kateri dan da bodo potem izpiti, se jim pismeno naznani.

Kolera na Goriškem. Dne 6. septembra se uradno razglša, da je bilo po poročilih z dne 5. septembra v dveh občinah goriškega okraja 6 slučajev kolere, v Gorici 4. Zboleli so domačini. — V sežanskem okraju je naznanjenih 6 slučajev kolere v štirih občinah.

Iz sežanskega okraja. Vkljub vojne z Italijo v našem okraju se je pričelo novo šolsko leto dne 1. septembra t. l. Šolskega poduka ne bode v občinah, ležečih ob fronti italijanski in te občine so: Brestovica-Selo, Kostanjevica, Mavhinje, Gorjanska, Vojsčica, Temnica, Lipa, Sveto in Skrbina. Te občine so ogrožene in se nahajajo v šolskih prostorih bolnice, ali pa se nahaja vojaštvo. — Naše vojaštvo že kmaj čaka trenotka, da stopi v ofenzivo napram italijanski armadi, da prodere v Benečansko.

Dalmatinski deželni šolski svet poziva vpokojene učitelje in učiteljice, ki so še sposobni za poučevanje, da se zglasijo ter prevzamejo poučevanje za šolsko leto 1915-16, ker drugače bi ostalo mnogo ljudskih šol zaprtih. Za poučevanje dobijo posebno plačilo.

Pazin. Na hrvatski gimnaziji v Pazinu se pričelo šolsko leto dne 18. sept.

Iz Dubrovnika poročajo, da se tam ob morskimi obali dobi še vedno polno drobec lesa potopljene ladje „Giuseppe Garibaldi.“ Na morskem pesku pri Castatu so našli posetnico poveljnika „Giuseppe Garibaldija.“ Glasi se: Capitano di Vascello Fortunato Cimeno Nunes Franco, Commandante della R. Nave „Garibaldi.“ Spodaj so tri črke: R. M. I., to je Regia Marina Italiana.

Dopisi.

C. kr. gimnazija v Mariboru. Sprejemni izpiti za prvi razred bodo dne 17. septembra od 10. ure dalje; učenci se zberejo pred gimnazijskim poslopjem. Vpisovanje za te učence se bo 16. septembra zaključilo; zanje zadostuje vpošiljatev zadnjega šolskega spridevala (šolskega naznanila) in krstnega lista na gimnazijsko ravnateljstvo. Učenci, ki so bili že v juliju sprejeti v prvi razred, so že vpisani in se oglašijo šele ob začetku pouka. — Dosedanji dijaki se bodo vpisovali, ako stanujejo v Mariboru, dne 17. septembra med 11. in 12. uro pri gimnazijskem ravnateljstvu; zunanji ki naj se prigrasijo le z dopisnico, v mesto jim je treba priti še le ob začetku pouka, razen, če imajo položiti kak izpit. — Redni ponavljalni izpiti iz enega predmeta ter dodatni izpiti iz dveh ali več predmetov pa 20. septembra. V potrebi se bodo vsi ti izpiti nadaljevali še nastopne 3 dni. — Dne 22. septembra ob 8. uri zjutraj se prične pouk v 8. in 7. razredu. Glede začetka pouka v ostalih razredih bo oznanilo še sledilo; dijaki naj čakajo nanje pri svojih.

Maribor. Dne 9. sept. je umrla v Kamnici pri Mariboru sestra Mr. Anzelma, rojena Terezija Kopač. Rojena je bila dne 1. oktobra 1878 v Skotjiloki na Kranjskem, redovnica je postala dne 15. avgusta 1899. Pogreb je bil dne 11. sept. v Kamnici ob 8. uri. Svetila ji večna luč!

Maribor. Pred nekaterimi dnevi je došel v Maribor mornar Franc Reistenhofer, ki je služil na ponesrečeni „Zenti.“ Skoro eno leto je bil v črnogorskem ujetništvu. Dne 28. avgusta pa se je v črnogorski obleki srečno izmuznil in došel preko meje v Boko Kotorsko, odkoder so ga poslali domu na dopust. Reistenhofer pripoveduje, da se našim ujetnikom v Črnigori še ne godi posebno slabo.

Maribor. Na italijanskem bojišču je padel praporščak Julij Dernovšek, zadet od granate. Prišel je šele pred kratkim iz severnega bojišča, kjer si je priboril obe srebrni hrabrostni svetinji. Doma je bil v Mariboru.

Ptuj. Učitelj Bruno Rozbaud iz Št. Vida pri Ptuj, ki se je že od pričetka vojne bojeval ob avstrijsko-ruski fronti, je prišel dne 5. junija t. l. v rusko ujetništvo.

Rače. Grajšček Vincenc Bachler v Račah je daroval pogodom cesarjevega rojstnega dne namesto vsakoletnega pogoščenja šolske mladine 100 K za okrajni pomožni zaklad Maribor in okolica.

Fram. Padel je na bojišču proti Italijanom vrl kmečki fant Franc Vihar iz Frama. Zaplakal je blagi oče kot otrok, ko je izvedel grozno novice. Zajokala je njegova mačeha, ki ga je ljubila bolj kot lastne otroke. Sestre in brati se ne dajo utolažiti. Vsi, ki smo ga poznali, skoro ne moremo verjeti. To vse priča, kako izboren mladenič je bil rajni. Čakaj France, tvoji tovariši bomo kruto maščevali tvojo smrt nad izdajalskimi Italijani!

* **Slov. Bistrica.** V nedeljo, dne 5. septembra, se je nameravala vršiti prodaja vojaških konj, ki niso več sposobni za vojaške svrhe. Prodaja pa se je končno preklcala. Če se bo prodaja konj vršila, bi bilo priporočati, da se to vsaj teden dni prej javno razglasi.

* **Oplotnica.** V noči od 4. na 5. septembra so vlomili tatje pri trgovcu Jožetu Oberski ter odnesli precej denarja in blaga. Tudi Jožeta Goloba v Oplotnici so posejeli in mu odnesli vso obleko. Čudno, da v sredi vasi ni o tem nihče nič zapazil. Dobro bi bilo, ko bi bili policijski psi tu pri rokah, da bi se tatovi lažje izsledili.

* **Konjice.** Na zadnji živinski sejem dne 30. avgusta so kmetje prignali okrog 200 glav goveje živine. Cene so bile zelo visoke. Prihodnji sejem se vrši dne 4. oktobra.

* **Konjice.** Prijatelj nam piše: Pri meni se je oglasilo več obitelj, ki bi rade vzele za svoje otroke, ki so v vojski izgubili očete, ali morda tudi matere. Naslove teh dobrih obitelj sem naznanil okrajnemu glavarstvu. Tam so dali naslov za nadaljno poizvedovanje: „Landesverband für Wohltätigkeit“, Gradec. Obitelji želijo otroke srote, ki bi znali slovenski. Na Sloveškem je gotovo mnogo takih obitelj, ki bi rade sprejele take sirote za svoje. Je pa tudi brezdvomno mnogo otrok, ki so zgubili ljubega očeta, ki je padel v boju za dom. Ali bi se ne dala najti pot, da prl deajo te sirote na Sloveškem do drugih krušnih starišev?

* **Celje.** Mestni svet je določil, da se od dne 1. septembra 1915 naprej računa za izpraznjenje stranišča za en voz 2 K 80 vin. Hišni gospodarji morajo oskrbeti pravočasno izpraznjenje greznic.

Celje. Šolsko leto 1915-1916 se začne na zasebni osemrazrednici šolskih sester v Celju dne 17. septembra, v istem obsegu in redu, kakor v preteklem šolskem letu. Zapisovanje bo dne 14., 15. in 16. septembra za šolo in penzjonat.

Mezrije. Umrli je dne 3. t. m. g. Anton Elenđer, c. kr. orožniški stražmojster v pokoju, posestnik, občinski svetnik, odbornik Gornjesavinjske pošltnice itd., v starosti 68 let.

Hrastnik. V Gradcu je umrl Vekoslav Roš, sin veleposestnika g. Roša v Hrastniku, po dolgi bolezni, star 32 let. Pokojnika prepeljejo iz Gradca v Hrastnik. Sožalje!

Zadnja poročila došla v petek dne 10. septembra.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Uradno se razglša:

Trdnjava Dubno padla.

Dunaj, 9. septembra.

Rusko bojišče.

Naš napad v Volhyniji napreduje. Včeraj dne 8. septembra je bila ruska bojna črta severno od Olyke prebita. Trdnjava Dubno, druga točka trdnjavskega trikota v Volhyniji, je zavzeta. V mesto je včeraj popoldne ukorakala avstrijska domobranska kavalerija. Zapiralne utrdbe, nahajajoče se nizdol ob reki Ikvi, so v naši oblasti. Armada generala Böhm-Ermollija je prodirala čez gorjenji tok Ikve in čez Novo-Aleksinec. Ruske čete na ozemlju zahodno od Drembovle, ki so prodirale čez reko Seret, so ve-

činoma pognane v beg. Bojev, ki se vršijo na tem prostoru, proti sovražniku, ki je po številu močnejši, se tudi posebno uspešno udeležuje eden batalion nemške garde pod poveljem polkovnika Lena.

Ob spodnjem toku reke Seret in ob Dnjestru vlada razmeroma mir. Pri zavzetju sovražne postojanke pri Novosoldi je v odlični meri sodelovala kavalerija pod poveljstvom podmaršala Brudermanna.

Avstrijske čete, ki se bojujejo na ozemlju reke Jaziolde, so zavzele dele ozemlja pri Mihalinu, južno od Rozanya.

Italijansko bojišče.

Splošni mir traja dalje. Na ozemlju Schluderbacha je ogenj naših čet zapodil v beg slabe sovražne oddelke, ki so prodirali proti našim postojankam pri Popeni. Istotako je bil odbit napad dveh italijanskih stotnij, ki sta prodirali na ozemlju Paralbe proti eni naših opiralšč. Tudi so postrelile naše čete sovražne patrulje, ki so nameravale splezati na goro Monte Cialdino. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Nemška ofenziva v Argonih.

Berolin, 9. septembra.

Zahodno bojišče.

V Argonih so včeraj, dne 8. septembra, napravili nemški vrttembergski in lotaringijski polki napad na severo-izhodni strani pri Bielle le Chateaux. Naskakujoča infanterija, katero je izborno podpirala artilerija, je zavzela v čelni črti, široki čez 2 km in globoki 300 do 560 m, sovražne postojanke in več opiralšč, med temi od Francozov večkrat imenovano utrdbo Marie Therese. Ujetih je bilo 30 francoskih častnikov in 1999 mož, zaplenjenih 48 strojnih pušk, 54 metalev min in 1 revolverski top.

V noči od 7. na 8. septembra so obstreljevali nemški zrakoplovci prav izdatno londonske ladjedelnice in druge pristaniške naprave ter njih okolico. Učinek je bil zelo zadovoljiv. Nemški zrakoplovci so se vkljub hudemu obstreljevanju vrnili nepoškodovani nazaj. Oddelek nemškega zračnega brodogojstva je napadel mesto Nancy.

Izhodno bojišče.

Armadska skupina maršala Hinburga. Od Izhodnega morja notri do izhodno od Olite nobenih bistvenih sprememb.

Med rekama Jezior in Njemen se sovražnik trdovratno brani. Nemške čete se bližajo mestu Skidel (izhodno od Grodna). Južno od Njemena je ušel sovražnik porazu na ta način, da se je umaknil zadaj za Zelwianko. Na zahodnem bregu se nahajajo le še zadnje straže.

Ta armadska skupina je ujela 3550 Rusov in zaplenila 10 strojnih pušk.

Armadska skupina maršala bav. princa Leopolda. Tudi tukaj so dosegle v neprestanih bojih s sovražnimi zadnjimi četami nemški oddelki skoraj večinoma na vseh mestih reko Zelvianko. Južno od Rozane je izsiljen prehod čez reko Rozanko. Avstrijske čete korakajo skozi gozdove dalje proti Sielicam.

Armadska skupina maršala pl. Mackensena. Pri Chomsku so dosegle nemške čete severni breg Jaziolde. Prisiljen vsled nemškega prodiranja proti severu, je sovražnik zapustil svojo postojanko pri Borezi-Kartuski. Med jezerom Storovske in nadkanalom Dnepr-Bug so nemške čete prodiranje nadaljevale.

Južno-izhodno bojišče.

Sovražnik, ki je prodiral čez reko Seret južno od Ostrova, je na svojem severnem krilu pognan v beg.

Pogodba med Bolgarijo in Turčijo podpisana.

Budimpešta, 9. septembra.

„Az Est“ poroča iz Sofije, da se je bolgarsko-turška pogodba podpisala.

Nova bolgarsko-turška meja.

Sofijski listi objavljajo izjave, ki jih je podal ministrski predsednik Radoslavov nekemu odposlanstvu bolgarskega sobranja, ki mu je izročilo spomnico glede položaja Armencev v Turčiji. Radoslavov je izjavil, da se na zahodu pojavljajo znaki za bližnji mir. Razmere med Bolgarijo in Turčijo so izborne. Bolgarija je že faktično v posesti železnice v

Dedeagač. Bolgarsko-turška meja teče odslej ob reki Čataldeča do mesta Karagač, katero tudi pripade Bolgariji. Meja teče nato dalje do sela Soflu, 2 km izhodno od Marice, od Sofluta do Enosa na levem bregu reke Marice. Stališče sedanjega bolgarskega ministrstva je zelo trdno. Ministrstvo računa na patrijotizem opozicije, namreč agrarne stranke. Ministrstvo nikakor nima namena sobranja razpustiti. — Radoslavov ne veruje, da bi Srbija, Rumunija in pa Grčija skupno nastopile proti Bolgariji. Če se bo Bolgarija morala vojskovati, se bo to zgodilo samo na eni bojni črti.

Srbi izpraznjujejo Zaječar.

Iz Soluna se dne 8. septembra brzojavlja: „Potniki, ki prihajajo iz Srbije, poročajo, da Srbi izpraznjujejo v trdnjavi in mestu Zaječar skladišča živil in streliva in jih spravljajo v Niš.“

(Zaječar leži tik ob srbsko-bolgarski meji jugozahodno od bolgarskega obdonavskega mesta Vidin.)

Francoska pomožna armada za Srbijo?

Iz Geneve se poroča: Francoska vlada je že izgotovila načrt, kako poslati Srbiji na pomoč oddelek francoske armade. Za vrhovnega poveljnika francoske pomožne armade, namenjene za Srbijo, je imenovan francoski general Sarail. Francija namerava s to pomožno armado zasesti Makedonijo in prodirati preko Niša proti avstrijskemu ozemlju.

Ruska vlada se preseli v Moskvo.

Rumunski list „Universul“ poroča, da se bo ruska vlada v kratkem preselila iz Petrograda v Moskvo, ker je Petrograd bolj ogrožen.

Ranjeni, padli in ujeti.

Pešpolk štev. 47:

Padli častniki:

Collerig Mihael, praporščak;
Glaser Alojzij, poročnik;
Haider Franc, kadet;
Mikl Alojzij iz Radgone, praporščak;
Ornik Ferdinand, stotnik;
Seiringer Ferdo, poročnik; Sommer Franc, kadet.

Ranjeni častniki:

Allerbauer Danijel, kadet; Auer Franc, kadet;
Baraga Evgen, kadet;
Geier Jožef, praporščak; Gizejevski Ferdinand, nadporočnik;
Gruden Vincenc, praporščak;
Harum G., kadet;
Krautzberger Karol, praporščak; Krumpholz Jožef, praporščak;
Mergan Julij, stotnik;
Pertof Avgust, praporščak; Prokop Anton, kadet;
Siehlmann V., kadet;
Theimer Alfred, poročnik.

Pešpolk štev. 87:

Ujeti častniki:

Bukowski Friderik, praporščak v rezervi, ujet (Krasnojarsk, Rusija);
Gelinek Alfonz pl., poročnik, ujet (Krasnojarsk, Rusija);
Kovarik Edvard, kadet, (Pensa, Rusija).

Ujeto moštvo:

Arbeiter Franc, pešec v rezervi, okolica Ptuj (Arzamas v Rusiji);
Baričević Peter, nadomestni rezervist, (Kurgan, Rusija);
Benusi Viktor, nadomestni rezervist (Moskva); Berglez Alojzij, nadomestni rezervist, Konjice (Moskva); Bergler Franc, pešec, Ljubno (Moskva, Rusija); Blažič Franc, pešec, Sv. Janž (Moskva); Bogatin Alojzij, pešec v rezervi (Nižnij-Novgorod); Brdnik Franc, pešec v rezervi (Moskva); Budra Alojzij, poddesetnik (Nižnij-Novgorod);
Čeh Franc, nadomestni rezervist; Černič Martin, nadomestni rezervist (Petrovavlovsk); Cirič Matevž, pešec v rezervi (Ufa, Rusija);
Desanti Dominik, nadomestni rezervist (Charkov, Rusija);
Dimec Maks, pešec (Charkov);
Fleischmann Franc, Pernovec (Kovrov, Rusija); Furlan Anton, tambur, poddesetnik, Brežice (Moskva);
Fijačka Anton, pešec, umrl v Lugansku, Rusija;
Gobec Janez, pešec, Rogačka gora, umrl v vojaški bolnišnici v Moskvi dne 25. decembra; Gabrovec Jakob, nadomestni rezervist (Moskva); Gorenak Stefan, pešec (Moskva); Grm Mihael, poddesetnik (Moskva);
Hofbauer Franc, poddesetnik (Rusija); Hudžar Jožef, pešec (Moskva, boln. št. 12);
Ivanuša Franc, nadomestni rezervist (Moskva);
Jerič Metod Alojzij, nadomestni rezervist (Bobrov, Rusija);
Jeršič Karol, četovodja (Samarkand, Rusija); Jorko Martin, pešec (Moskva);
Kermel Janez, pešec v rezervi, Trbovlje (Petrovavlovsk);
Kobula Janez, pešec v rezervi, ranjen (Petrovavlovsk); Kolarič Matija, pešec (Pensa, Rusija); Kolarič Anton, pešec (Petrovavlovsk);
Kos Adolf, nadomestni rezervist, Maribor (Rusija);
Kovačič Alojzij, pešec (Moskva); Kramer Stefan, desetnik (Moskva); Kraner Simon, pešec v rezervi, Maribor (Moskva);
Kukovec Mihael, nadomestni rezervist, Sv. Jurij ob južni železni, ranjen (Kurgan, Rusija); Kvas Mihael, pešec v rezervi, Konjice (Taškent, Rusija);
Lebič Matija, nadomestni rezervist (Moskva);
Nedog Jožef, pešec v rezervi, ranjen (Petrovavlovsk);
Pintarič Anton, desetnik (Petrovavlovsk); Peserl Jožef, pešec, Ptuj (bolnišnica št. 12, Moskva); Petre Alojzij, pešec, (Moskva); Platinovšek Mihael, desetnik (Ufa, Rusija); Podpečan Jakob, nadomestni rezervist (Nižnij-Novgorod); Pogorelec Marko, nadomestni rezervist (Moskva);
Postržin Maks, pešec, Brežice (ranjen, bolnišnica št. 88, Charkov, Rusija); Potočnik Jožef, pešec (Moskva); Predikaka Jakob, pešec, (ranjen, Petrovavlovsk);

(Dalje prih.)

* V znamenju zlatega klasa. O. kr. namestnik je dal znamenje zlatega klasa delati tudi s slovenskim napisom. Ker je čist dobiček namenjen za dobrodelne namene, je pač priporočati, da si Slovenci to znamenje s slovenskim napisom naročajo v obilnem številu, da se ne bo reklo v prihodnje: Saj znamenj s slovenskim napisom ni treba delati, ker jih nihče ne kupuje. Slovenci, segajte po tem uradnem slovenskem znaku!

Če župnijskim predstojništvom! Ker v zimskem času tiskarna radi pomanjkanja delavskih moči ne bo mogla izvršiti vseh del, naj gg. župniki spovedne liste za leto 1916 takoj sedaj naročijo. — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

VOLNO

ovčjo oprano in neoprano kupim vsako množino po najvišji ceni proti takojšnjemu plačilu, ter plačam vožnjo sam. Večjo množino pošljem potnika osebno prevzeti.

Veletrgovina R. Stermecki, Celje šte. 19, Štajerske.

Prda se 1 1/2 ura veliko posvetvo 1/4 ure daleč od Lembaha pri Mariboru. Več se izve v Urbanski ulici 11 Maribor.

Izurjena starejša kuharica išče zanesljivo službo, pisane ponudbe pod naslovom: kuharica pri g. Ferk, Mozartstrasse 54 Maribor.

Krepkega dekleta s primerno šolko izobrazbo, ter pridnega trgovskega pomočnika, sprejme takoj večja trgovina z mešanice blagam na Dolenjskem. Ponudbe pod št. 44 p. ste restante Škocjan, Dolenjsko.

Oznani! Stalna dobra služba za pridno dekle! Naslov in pogoji v upravnistvu „Straža“.

Neka dama je izgubila pred davci dragocen rožnat venec. Kdor ga najde in odda v stolnem župnišču v Mariboru, dobi primerno nagrado.

URE

Točna postreba

Velika zlataga ur, dragoceni
masli, srebrnice in optični
reči po vsaki ceni.

Čisti na obroka. - Nostr. cepk
zrelejš. - Gramofoni 20-200 K

Nišlanta znamenje. - K 200
Prilpas srebrna ura K 7-
Časovni omega ura K 28-
Kuharica ura K 10-
Srebrna nišlanta K 8-
Poročni postaji K 2-
Srebrne verižice K 2-

Velikono jasnata.

Hael. Dietinger
Theod. Fehrenbach

vse in oštar

MARIBOR, Gospodarska ul. 28

Kupujem zlatnato in srebra.

Kupujem

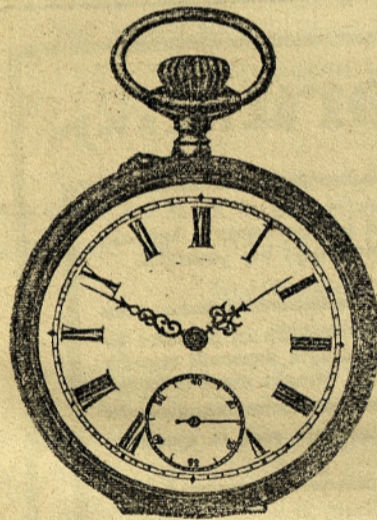
seno, slamo, fižol in sploh vse poljske pridelke po najvišjih cenah

Ant. Birkmaier

Maribor, Meljska cesta 29 (Mellingerstr.)

Ure! Ure!

V veliki izbiri in po nizkih cenah.

Srebrne ure za fante od 7 K
Srebrne ure damske od 8 K
Srebrne verižice od K 2 40
Sreb. verižice damske K 3 60
Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamčilo

Precizijske ure, Schafhausen, Zenith, Omega, Eterne

Očala: Za kratkovidne nova, zboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,

Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

ČEVLJE

za moške, ženske in otroke, kakor tudi usnjate gamašne in galošne najboljše kakovosti prodaja doma in razpošilja po najnižjih cenah veletrgovina

R. Stermecki v Celju št. 300

Pišite po cenik.

„Slovenski Gospodar“ in „Straža“

se prodajata v naslednjih prodajalnah in tobakarnah:

V Mariboru:

Prodajalna tiskarne sv. Cirila, Koroška ulica št. 5.
Papirna prodajalna g. Pristernik, Tegetthoff-ova ulica.
Trafika na Glav. trgu (zraven rotavža).
» v Gosposki ul. (nasproti hotelu nadvojvoda Ivan).
Trafika v Grajski ulici.
» » Tegetthoff-ovi ulici (g. Žifko, blizu glavnega kolodvora).
Trafika g. Handl v Tegetthoff-ovi ulici.
Trafika na Tržaški cesti (nasproti magdalenski cerkvi).

Brežice:

Trgovina g. Antona Umek.

Celje:

Papirna trgovina Goričar & Leskošek.
Trafika v Narodnem Domu.
Knjigarna gosp. Adler.

Celovec:

Trgovina g. J. Vajnceri, Velikovaška cesta 5.

Sv. Duh-Loče:

Gosp. Josip Zalar (organist).

Dobje pri Planini:

Trgovina g. Amalije Tržan.

Fram:

Trgovina gosp. Janeza Kodrič.

Fohnsdorf:

Trgovina gosp. Jurija Gajšek.

Gornja Radgona:

Trgovina gosp. Antona Korošec.
» » Franca Korošec.

Guštanj (Koroško):

Trgovina g. Vinko Brundula.

Sv. Jakob v Slov. gor.:

Trgovina g. Frid. Zinauer.

Sv. Jurij ob juž. žel.:

Trgovina g. Janko Artmana.

Kozie:

Trgovina gospoda Draškoviča.

Sv. Lenart v Slov. gor.:

Trgovina gosp. Antona Zemljič.

Ljutomer:

Trgovina g. Alojzija Vršič.

Luče v Sav. dol.:

Posestnik g. Franc Dežman.

Muta:

Trgovina gosp. J. Oset.

Ptuj:

Papirna trgovina g. J. N. Petersič.

Podlehnik pri Ptuj:

Trgovina gosp. Mateja Zorko.

V Slov. Bistrici:

Prodajalna g. Roze Pičl.

Slov. Gradec:

Trgovina g. Bastjancič.

Stridova (Prekmursko):

Gosp. Peter Kovačič.

Šmartin na Pohorju:

Trgovina g. Janeza Kos.

Šoštani:

Trgovina g. Ane Topolnik.

Sv. Trojica v Slov. gor.:

Trgovina g. Terezije Cauš.

Sv. Vid pri Ptuj:

Mostninar g. Anton Kmetec.

Veržej:

Trgovina gosp. Marije Koroša.

Vojnik:

Trgovina g. A. Brezovnik.

Žetale:

Trgovina gosp. Mat. Berlisg.

„Slovenski Gospodar“ izhaja vsak četrtek in stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naročnina se najoljše pošilja po poštni nakaznici pod naslovom: **Upravnistvo „Slov. Gospodarja“, Maribor.**

„Straža“ izhaja vsak ponedeljek in petek popoldne. Naročnina za »Stražo« znaša za celo leto 10 K, za pol leta 5 K in za četrt leta K 2 50. Naslov za pošiljatev naročnine: **Upravnistvo lista „Straža“, Maribor.**

Kdor še ni naročen na »Slov. Gospodar« in »Stražo«, naj to takoj stori. Oba lista pri našata zanimive novice iz domačih krajev, z bojišč, iz tujine, objavljate važne uradne odredbe, cene živini in pridelkom itd. itd. Naročajte naše liste vojakom na bojišču vsaj za četrt leta!

Ako hočeš kako reč dobro prodati ali najti kupca, inseriraj v »Slov. Gosp.« in »Straži«.

Opomba: Če kdo hoče prodajati naše liste, naj naznani tiskarni sv. Cirila, Maribor, Koroška cesta 5. — Prodajalci dobijo dalekosežen popust.

SIROLIN "Roche"

Prane bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.
Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsek, ki trpi na trajnem kašlju, lažje je obvladovati se bolezninogo jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašerom bronkijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vodušljivi, katerim Sirolin znatno olahča naduho.
4. Škrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vpehom na splošni pečutek.

Se dobi v
vseh lekarnah
& K. U.

POZOR!

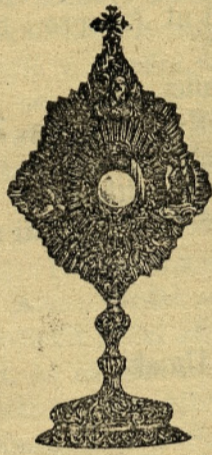
Ker je sedaj mnogo obitelji, katere pogrešajo moške, kateri so bili poklicani pod orožje podpora pa zadostuje komaj za hrano, bo mnogim zelo težko kupiti otrokom najpotrebnejšega perila in obleko za šolo. Da se omili v teh revnih časih splošno bedo, se je odločil trgovec

J. N. Šoštarč .: Maribor,
Gospodarska ulica 5, da bo za časa vojne prodajal vse blago veliko ceneje, kakor popreje. Kdor torej želi kupiti za majhen denar dobro blago, naj se nemudoma oglasi pri omenjenemu trgovcu. Vzorci in ceniki se pošljejo zastonj.

POZOR!

Suhe gobe, fižol, vinski kamen

ter sploh vse deželne pridelke, kakor tudi prazne dobro ohranjene vreče kupi veletrgovina Anton Kolenc Celje Graška cesta 22.

Prva in največja delavnica za cerkvena dela na slovenskem jugu

K. Tratnik

špecialist v izdelovanju cerkvenega orodja in posode

Maribor Pfarrhofg. 3

se priporočam prečastiti duhovščini za naročila vsakovrstnih monstranc, kelihov, lestencev, svečnikov itd. Staro cerkveno orodje popravljam, pozlatim in posebrim v ognju. — Za vsako delo jamčim. — Mnogo priznanih pisem na razpolago.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek

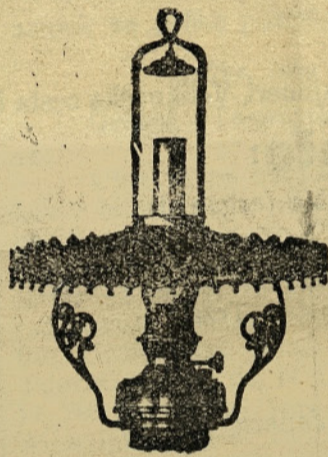
Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča: trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic **XX** po raznih cenah. **XX** Za gostilničarje: Papirnate servijete vsled novih predpisov namestnije v Gradcu po zelo nizkih cenah.

Pozor kmetovalci!

Kupujem volno, vinski kamen, vosek in suhe gobe.

Ivan Ravnikar, Celje,
veletrgovina.

Edina štajerska steklarska narodna trgovina
Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI :: CELJE
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za vodobe. — Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in stavbah.
Najsolidnejša in točna postrežba.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru r. z. z. n. s.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4 $\frac{1}{2}$ %, proti trimesečni odpovedi po 4 $\frac{1}{2}$ %. Obresti se pripisujejo k kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti se poštno hranilno položnico (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo na članem in sicer: na vknjižbo proti papirni varnosti po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo sploh po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo in poročilo po 5 $\frac{1}{2}$ %, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojajo na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svoje lasti proti poročilu gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure se vsake srede in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvenredni praznika. V uradnih urah se sprejemajo in izplačujejo denar.

Pojasnila se dajajo in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 $\frac{1}{2}$ %

od dneva vloge do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojila

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike. -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.